

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviap.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 98
(30 грудня 2014 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	3
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	7
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	20
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	28
ПОЛІТИКА	42
ЕКОНОМІКА	47
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	50

★
Шановні колеги!

★
Від щирого серця вітаємо Вас із наступаючим Новим роком та Різдвом!

Бажаємо, щоб Новий рік для Вас був наповнений теплом і злагодою, любов'ю і радістю, успіхами і новими досягненнями, добробутом і стабільністю!

★
Зичимо Вам творчого натхнення, здійснення професійних планів та всіх мрій і задумів.

★
Із сподіванням на розвиток нашої співпраці,
колектив Національної юридичної бібліотеки, Служби інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ)
Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про Державний бюджет України на 2015 рік»

«За» проголосувало 233 народні депутати. Відповідний законопроект зареєстровано за № 1000.

Представляючи проект бюджету в парламенті, Прем'єр-міністр України А. Яценюк наголосив: «Цей бюджет, як і всі попередні бюджети, які приймалися в цих стінах, дуже далекий від досконалості. Саме тому ми при ухваленні проекту закону України про Державний бюджет України передбачаємо чітку норму щодо обов'язкового перегляду закону України про Державний бюджет в терміни не пізніше 15 лютого наступного року. Ми будемо його коригувати в залежності від результатів перемовин із міжнародними фінансовими організаціями. Також низка статей буде змінюватися в залежності від того, як ми скоригуємо дохідну і видаткову частину і як ми домовимося з нашими міжнародними кредиторами».

Мета цього Закону, за його словами, – це, зокрема, фінансування національної безпеки і оборони, на що заплановано «безпрецедентний обсяг» коштів: «Безпосередньо на безпеку і оборону йде 80 млрд грн. Додатково 1,8 млрд грн, які ми будемо виплачувати всім мобілізованим, які будуть призвані до лав Збройних сил і захищатимуть Україну. Додатково 2,9 млрд – на інші органи безпеки і оборони, 6 млрд державних гарантій – на державні компанії “Укроборонпрому” для придбання нової військової техніки і її ремонту для Збройних сил України. Фактично загальний обсяг фінансування витрат на національну безпеку і оборону – 90 млрд грн.

Думаю, що з цим завданням ми впораємося. Нам буде складно збирати доходи в сучасній українській економіці – ми втратили 20 % економіки держави. І 2015 р. буде дуже складний в питанні економічної стабілізації. Тому це буде спільне завдання – виконати доходи й видатки по Державному бюджету і профінансувати українські Збройні сили і українських вояків».

Він повідомив, що під час обговорення законопроекту з парламентською коаліцією порушувалося питання щодо доходів державного бюджету від продажу ліцензій на 3G. А. Яценюк нагадав, що уряд оголосив відповідний конкурс і закладає в бюджеті доходи від продажу цього радіочастотного ресурсу: «Мінімальний обсяг буде 6 млрд грн. Якщо ми зможемо отримати більші кошти, то вони поступають в статтю, загальний обсяг якої 17 млрд грн, – кошти від приватизації».

Ще одне питання, яке обговорювалося з представниками коаліції, це питання щодо дивідендів від державних компаній: «Прийнято рішення про розподіл дивідендів компанії “Укрнафта”, тому ми включаємо до доходів Державного бюджету загальну суму в розмірі 1,78 млрд грн».

За пропозицією коаліції, 3 млрд із 4,5 млрд грн, виділених на капітальні

видатки, іде на Фонд регіонального розвитку: «При розподілі коштів на Фонд регіонального розвитку ми хочемо зробити акцент на інфраструктурні проекти на селі, що обов'язково треба зробити».

Глава уряду повідомив, що при внесенні змін до Закону України «Про Державний бюджет на 2015 рік» до 15 лютого уряд врахує субвенцію місту Києву в розмірі 1,9 млрд грн на виконання зобов'язань за здійсненими запозиченнями.

30 млн грн переводиться на програму «Керівництво та управління у сфері проведення виборів та референдумів», оскільки у 2015 р. заплановані вибори до місцевих рад.

Крім того, прийнято спільне рішення відправити на добудову лікарні «Охматдит» 500 млн грн.

А. Яценюк повідомив, що при внесенні змін до Держбюджету уряд врахує пропозицію коаліції та збільшить фінансування статті щодо лікування онкохворих дітей і процедури гемодіалізу. Додатково будуть враховані пропозиції щодо придбання цифрових мамографів й ультразвукових діагностичних приладів вітчизняного виробництва.

Глава уряду наголосив, що з 7 січня Кабінет Міністрів розпочне роботу з міжнародними кредиторами щодо Закону «Про Державний бюджет на 2015 рік». А. Яценюк зазначив, що додатково інформуватиме парламент, які зміни до бюджету необхідно буде вносити до 15 лютого (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 29.12).

Виступ Президента П. Порошенка на прес-конференції 29 грудня 2014 р.

Завершується 2014 рік. Рік, який, безумовно, є карколомним, найбільш складним за останні 70 років після 1945 р. Найбільш складним для моєї країни, для України. Найбільш складним і для Європи, і світу в цілому. Світ став менш безпечним, менш передбачуваним. Була зруйнована глобальна повоєнна система безпеки, вона більше не працює.

Я не згоден з тим, що мир став біполярним. Мир залишається цивілізованим, і той факт, що весь світ об'єднався навколо України, весь світ продемонстрував дуже тверду єдність і солідарність з Україною, свідчить про те, що у нас є дуже серйозні підстави для оптимізму.

Але ті виклики і ризики, які нависли над Україною, починаючи з самого початку 2014 р., дійсно вражали. Це як в іншому житті. Країна, яка була миттєво перетворена в диктатуру, в тоталітарну державу 16 січня 2014 р. Країна, для якої незалежність у 1991 р. безкровно впала з неба і яка була змушена платити надзвичайно високу ціну за друге народження своєї незалежності в лютому 2014 р. Коли сотня найкращих українських хлопців і дівчат незалежно від того, якої вони були національності і громадянами якої країни вони були, віддали своє життя для того, щоб народилася нова країна і новий народ. Країна, над якою нависла загроза суверенітету втягуванням в

Митний союз, і це здавалося декому вже невідворотним. Країна, над якою у березні нависла реальна загроза територіальній цілісності після анексії Криму. Країна, де в середині року почалася пряма збройна агресія сусідньої держави проти нашої держави. Країна, у якої внаслідок безглуздої та безвідповідальної фінансової політики була знищена економічна база ще на початку року.

Це дуже великий перелік ризиків і загроз, з якими Україна зіткнулася, можливо, вперше. Де-факто працювала ліквідаційна комісія з ліквідації українських Збройних сил, підрозділів безпеки, Міністерства внутрішніх справ, внутрішніх військ. Хтось дуже сподівався на те, що ми не здатні себе захистити.

Проте я пишаюся тим, як Україна прожила цей рік. Ми не просто вистояли, ми знайшли гідну відповідь на всі ці виклики.

Ніхто не очікував, що в умовах війни український народ буде настільки організований, настільки відповідальний, щоб провести найкращі президентські вибори в історії України. Одразу ж після них була запущена підготовка до підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, що й було зроблено 27 червня в Брюсселі.

З перших днів були задіяні безпрецедентні заходи зі зміцнення обороноздатності нашої держави. З самого початку організаційна структура була не готова до цього. Грошей не було. Але бойовий дух, унікальний волонтерський рух спростував традиційне прислів'я, з яким асоціювалися українці: «Моя хата скраю». Так, хата скраю, але цей «край» попереду, на передній лінії захисту держави. Більше 80 % українців у тій чи іншій формі взяли участь у волонтерському русі. І це в країні, в якій ще декілька років тому лише 13 % українців готові були зі зброєю в руках захищати свою державу, свою Батьківщину.

На перших порах внесок волонтерів в захист України, її суверенітету, незалежності та територіальної цілісності був визначальним. На складах Збройних сил не було продовольства, речового забезпечення, на балансі було «нуль» бронезилетів, кевларових шоломів, «розгрузок».

Перший удар ворога українські Збройні сили зустріли стрілецькою зброєю в руках на «голому» ентузіазмі кількістю 6 тис. військовослужбовців, які були розпорошені по всьому фронту. Але вже за декілька місяців Україна створила одну з найбільш боєздатних армій на континенті. І вже зараз до нас приїжджають вивчати наш досвід, операції, технологію боротьби з гібридною війною.

За ці сім-вісім місяців нам удалося мобілізувати нечувану міжнародну підтримку України. Вперше в історії 16 вересня синхронно була ратифікована Угода про асоціацію в Європарламенті у Страсбурзі і у Верховній Раді України. І там, і там була конституційна більшість, що яскраво продемонструвало той рівень підтримки, який Україна має зараз. Це було видно на всіх міжнародних форумах, включаючи Генеральну Асамблею Організації Об'єднаних Націй, де 100 держав підтримали позицію України, надавши нам значну моральну підтримку.

26 жовтня в дуже непростих умовах, за величезних ризиків були проведені парламентські вибори. Багато хто засуджував мене за рішення розпустити парламент і проголосити дострокові парламентські вибори. Практика і життя продемонстрували, що це був абсолютно правильний і виважений крок. Ми не маємо тепер в парламенті п'ятої колони агресора, ми не маємо комуністичних зрадників, ми не маємо Партії регіонів, і я сподіваюся, що ми маємо тверду проєвропейську коаліцію, яка здатна взяти на себе відповідальність в ці дуже непрості часи.

Окремо хотів би зупинитися на законі про люстрацію, який також став певним рубіконом, що демонструє кардинальні зміни, які мають відбуватися в країні.

Позитивний фінал року – це звільнення 150 заручників. Звертаю вашу увагу, що це було не просто звільнення заручників, яке відбувалося поступово. Цих заручників півроку відмовлялися звільняти. Багато з них отримали вирок на розстріл. Це були бійці добровольчих батальйонів, Національної гвардії, яких довгі місяці бойовики відмовлялися звільняти. І лише надзвичайно активні зусилля і добре скоординовані кроки дозволили 150 українським воїнам зустріти Новий рік у родинях удома. Я дуже радію цьому.

Звільнений і Чонгар, де українські прикордонники просунулися вперед і зайняли позицію, разом з Арабатською стрілкою, повністю звільнивши територію Херсонської області.

Але попереду стоять не менш складні завдання. Ми можемо реалізувати їх, лише якщо ми будемо демонструвати єдність і відповідальність. Мегазавдання – це проведення реформ і створення всіх умов для економічного зростання в 2016 р. Зараз нам треба стабілізувати економіку, запустити нові реформи, які забезпечать абсолютно іншу позицію щодо інвестиційного клімату, рішучі кроки в забезпеченні верховенства права, судову реформу, ефективні дії щодо боротьби з корупцією. Це все допоможе нам зробити дуже просту річ – конвертувати високий міжнародний авторитет, який сьогодні має Україна, в прямі іноземні інвестиції. Це те, що, як повітря, сьогодні потрібно Україні.

Дуже важливо буде добитися на саміті в Ризі в травні 2015 р. прийняти рішення про безвізовий режим. Усі необхідні складові для цього є. Ми маємо це забезпечити. Українці, нарешті, мають їздити без віз по всій Європі.

І головне – на базі мого Мирного плану, мінських домовленостей необхідно перетворити крихке перемир'я, яке сьогодні є на Сході, в стійкий, забезпечений і тривалий мир. Повернути тимчасово окуповані території під контроль української влади. Відновити на цих територіях український суверенітет. Ще раз підкреслюю: зробити це можна лише на підставі Мінського протоколу, де враховані всі необхідні умови, щоб це було здійснено. Режим припинення вогню, негайне звільнення всіх заручників, наголошую, всіх, бо ці 150 – це не всі. І на сьогоднішній день група, яка створена, в тому числі за участі Служби безпеки України, буде продовжувати активну роботу з пошуку заручників на окупованій території. Перші четверо

були привезені. І це буде здійснюватися не в режимі обміну, а в режимі повернення наших хлопців додому.

Ключова умова Мінського протоколу, яка дуже швидко принесе мир в нашу країну, дуже проста – перекриття кордонів і вивід іноземних військ з нашої території. Тільки-но війська будуть виведені, ніякого конфлікту не буде. Його не існує. Він – надуманий. І перші кроки на звільнених територіях є яскравим тому підтвердженням. Хай поїдуть у Слов'янськ, Краматорськ, Лисичанськ, Северодонецьк, Маріуполь і побачать, яким чином відновлюється українська влада на звільнених територіях. Це буде ще одне підтвердження того, що цей конфлікт принесений в нашу країну ззовні, і ті, хто його приніс, окупанти і агресори, мають піти з нашої держави.

Безумовно, це потребує дуже серйозної міжнародної координації. І та активність, яку українська влада, українське Міністерство закордонних справ і український Президент демонстрували нинішнього року, буде продовжуватись і в 2015 р. Мій дипломатичний рік почнеться 15 січня в Астані, де вже домовлено про проведення зустрічі в нормандському форматі. Зараз дано доручення міністрам закордонних справ країн нормандського формату щодо підготовки порядку денного і проектів рішень на цей саміт.

Крім того, дуже серйозним викликом залишається боротьба з корупцією. Найближчим часом, одразу після свят, попередньо 8–10 січня, відбудеться моя зустріч з новопризначеними трьома трійками від Президента, уряду та парламенту для формування керівництва Антикорупційного бюро. Декілька потенційних кандидатів дають мені дуже серйозні підстави для оптимізму. Всі корупційні справи негайно будуть переведені до Антикорупційного бюро. З чистого листа, використовуючи найкращих міжнародний досвід, будуть зроблені кроки, які продемонструють, що людей, які матимуть імунітет від антикорупційних розслідувань, в країні не буде. Думаю, ми зможемо нарешті продемонструвати дуже високу ефективність цих кроків.

Дорогі друзі!

Попереду велика робота. Зроблено вже багато. Ключове, що нам треба, – зберегти єдність і відповідальність. Я впевнений, що це у нас вийде
*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(www.president.gov.ua). – 2014. – 29.12).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Е. Симоненко, науч. сотруд. «СІАЗ», канд. полит. наук

Визиты в Киев А. Лукашенко и Н. Назарбаева: реакция экспертов и итоги для Украины

В течение двух дней (21, 22 декабря) Украину с официальными визитами посетили президенты Беларуси А. Лукашенко и Казахстана

Н. Назарбаев. В Киеве они провели переговоры с Президентом Украины П. Порошенко. Оба визита касались как двусторонних отношений этих стран с Украиной, так и урегулирования кризиса на Донбассе и связанного с ним общего ухудшения экономической ситуации. И А. Лукашенко, и Н. Назарбаев выразили поддержку Украине, обещая всестороннюю помощь.

Напомним, ранее президент Беларуси высказывался в поддержку единства и территориальной целостности Украины и отказывался признавать самопровозглашенные республики.

В ходе своего визита в Киев А. Лукашенко вновь подтвердил данную позицию, заверив П. Порошенко, что Минск готов в дальнейшем способствовать проведению мирных переговоров и выступать нейтральной площадкой. «Петр Алексеевич, надо будет от Беларуси что-то – скажи, мы тебе за сутки все сделаем, что ты попросишь. Все, что Президент Украины ни просил, публично говорю, мы всегда все делали. И так будет впредь», – заверил А. Лукашенко. Белорусский лидер отметил, что помогает Украине не из личной выгоды, а потому, что «мы родные люди». «Для нас это не игра. Не только потому, что товарооборот, а потому, что мы соседи, мы рядом живем, мы родные люди. Мне говорят: вот Лукашенко там чего-то боится. Я не боюсь. Давайте это делать непублично. Давайте вообще никому говорить ничего не будем, а будем делать тайно, но только, чтобы был прогресс в этом направлении, – заявил президент Беларуси. – Я скажу, что все, что было обещано белорусами, свято исполняется. Вы к нам претензий не имеете. Вы меня не упрекнули ни в чем. Мы и дальше будем делать все для того, чтобы здесь был мир и покой. Мы кровно в этом заинтересованы... Господом Богом нам предначертано жить на этой земле плечом к плечу. Мы всегда жили по-человечески. Я хорошо знаю украинцев, знаю Украину, и для меня лично здесь никаких проблем никогда не было. Поэтому мы будем все делать для того, чтобы здесь было хорошо». А. Лукашенко отметил, что, несмотря на конфликт в Донбассе, товарооборот между Украиной и Беларусью не упал, а наоборот продолжает расти. При этом Украина не имеет «ни цента» задолженности за поставки белорусских товаров, что является уникальной ситуацией.

П. Порошенко со своей стороны предложил помощь в развитии отношений Беларуси со странами Европейского Союза в рамках инициативы «Восточное партнерство» (Азербайджан, Армения, Беларусь, Грузия, Молдова и Украина). Как отметил глава государства, речь идет о механизмах взаимовыгодного использования технологий, законодательства, финансовых ресурсов на разных уровнях партнерства. «Начиная от интегрированного управления, завершая энергоэффективностью. Мы со своей стороны достигли достаточных успехов в этой сфере», – подчеркнул П. Порошенко.

П. Порошенко выразил благодарность президенту Беларуси за визит в Украину. «Думаю, что это свидетельствует о взаимном интересе развивать дружественное добрососедское двустороннее сотрудничество. Тем более что у нас для этого есть все основания, – отметил Президент Украины. – Мы

сегодня говорим, что торговые отношения с Беларусью являются счастливым исключением, когда мы не допустили падения товарооборота. И даже отмечается его увеличение».

В ходе переговоров стороны также обсудили ряд вопросов сотрудничества Украины и Беларуси, в том числе в топливно-энергетической сфере, сферах безопасности, межрегионального сотрудничества, в области машиностроения. Украинский Президент отметил, что Украина заинтересована в том, чтобы экономические, политические и другие отношения с Беларусью развивались с максимальной интенсивностью.

Кроме того, следует обратить внимание на то, что, президенты Беларуси и Украины договорились о создании совместного телеканала. «У нас такой опыт уже есть. С нашими каналами работают совместно три или четыре российских. Почему мы с Украиной не можем создать такое совместное сотрудничество? – сказал белорусский лидер. – Поэтому надо это не забыть и сделать. Надо определить канал в Беларуси». «Мы давно говорили о том, что белорусы имеют право знать разные точки зрения, и было бы неплохо, если бы один из информационных каналов Украины имел возможность транслироваться на территории Беларуси», – отметил в свою очередь П. Порошенко. Он добавил, что уже поставил соответствующую задачу министру информационной политики.

Отдельно Президент Украины поблагодарил президента Беларуси за предоставленную возможность диалога трехсторонней контактной группы в Минске и его реальные плоды – создание документа, который сегодня признан всеми как базовый для обеспечения мирного процесса и деэскалации конфликта в отдельных районах Донецкой и Луганской областей. «Безусловно, я очень ценю вашу принципиальную позицию по поддержке суверенитета, территориальной целостности и независимости страны», – подчеркнул он.

Глава Украинского государства обратил внимание на значимость встреч в Минске. «Благодаря нашему с вами эффективному взаимодействию сегодня уже в историю дипломатии вошли термины “минский формат”, “минский меморандум”, “минский протокол” и “минские договоренности”. Весь мир сегодня говорит, что они являются основой мирного плана Президента Порошенко и основой мирного процесса в Украине. Они признаны ООН, Европейским Союзом, странами “большой двадцатки” и фактически являются безальтернативной моделью деэскалации ситуации на части территорий Донецкой и Луганской областей», – сказал Президент Украины.

Отметим, что выражение белорусским лидером всесторонней поддержки Украины было продемонстрировано на фоне некоторого обострения отношений с Москвой. В частности, обозреватели обратили внимание на то, что накануне отлета в Киев А. Лукашенко сделал несколько критических высказываний в адрес политики кремлевских властей. Он назвал абсолютно «глупой и безмозглой» политику России по запрету на поставки

из Беларуси мясной продукции. Выдвинутые российской стороной претензии по качеству он отверг: российские специалисты, по его словам, были поражены высоким качеством. Введенный запрет он объяснил политическими причинами: «Абсолютно убежден, что это и есть политика. Вот мы ввели санкции, а тут вот белорусы к ним не присоединились. Так мы и не обещали, что присоединимся. Нам не до жиру», – заявил А. Лукашенко.

Напомним, что между Беларусью и Россией продолжается продовольственный конфликт. На белорусско-российском участке границы с обеих сторон восстановлен контроль. Россельхознадзор обвиняет Беларусь в незаконном реэкспорте и лжетранзите из ЕС. Минск же заявляет, что запретом на ввоз продовольствия с белорусской территории Москва нарушает договоренности в рамках Таможенного союза.

Анализируя причины продуктовой войны, заведующий лабораторией международной торговли российского Института экономической политики им. Е. Гайдара А. Кнобель отметил, что в основе разногласий лежит одностороннее эмбарго России на европейскую сельхозпродукцию в рамках единой таможенной территории: «В условиях, когда между союзниками отсутствует граница, соблюдать эмбарго можно только при условии возврата полного контроля на российско-белорусской границе, а это отход от принципов интеграции, что мы сейчас и наблюдаем».

Однако директор по исследованиям минского Либерального клуба Е. Прейгерман убежден, что специфика постсоветских, в частности российско-белорусских, отношений такова, что всё сводится к политике. «Первостепенное значение здесь имеют правила игры, а не соглашения, потому что культура исполнения договоренностей и уровень доверия сторон катастрофически низкие», – заявил DW политолог.

Е. Прейгерман не сомневается в том, что ограничением на ввоз продукции с белорусской территории Москва с помощью Россельхознадзора наказывает Беларусь за отказ поддержать ее эмбарго. Но действия России, поставившей Беларусь перед фактом ее одностороннего запрета на европейскую продукцию, нарушают союзническую атмосферу, уверен эксперт.

В полной мере это касается и другого союзника России по Евразийскому экономическому союзу – Казахстана, президент которого, Н. Назарбаев, посетил Киев и встретился с П. Порошенко 22 декабря, на следующий день после своего белорусского коллеги.

Стоит отметить, что сразу после аннексии Крыма Н. Назарбаев давал оценку кризиса в Украине с абсолютно прокремлевских позиций (в частности, он говорил, мол, «новые власти пришли и говорят: “Мы часть своего народа лишим гражданства, запретим говорить на их языках”. Как это можно?»). Однако к декабрю позиция президента Казахстана существенно изменилась: Н. Назарбаев едет в Киев накануне московского саммита Организации Договора о коллективной безопасности и Евразийского экономического союза, месяцем ранее после тирады В. Путина о «безгосударственности Казахстана» он, как верховный главнокомандующий,

дал приказ внезапно проверить боеготовность армии и заявил о готовности дать отпор любой агрессии, а накануне московского саммита Н. Назарбаев заявил: «Кто хочет создавать Советский Союз – у того вообще мозгов нет?!» (напомним, что, по мнению президента России В. Путина, распад СССР – это величайшая геополитическая катастрофа прошлого века).

Вдобавок к этому Н. Назарбаев не исключил возможности ограничения ввоза в страну товаров из Российской Федерации. И все это, с одной стороны, на фоне воинственной риторики В. Путина о «собрании русских земель», с другой – на фоне снижения товарооборота между РФ и РК почти на 20 % (Facenews (<http://www.facenews.ua/articles/2014/259154>)).

Накануне визита в Киев глава Казахстана выступил с заявлением о готовности оказать помощь в урегулировании конфликта на Востоке Украины. По его словам, задача заключается в том, чтобы остановить эту войну, укрепить независимость самой Украины, признать и подтвердить целостность ее территории.

В ходе визита в Украину казахстанский лидер обсудил с Президентом Украины основные вопросы двустороннего торгово-экономического сотрудничества, актуальные аспекты международной повестки дня, а также ситуацию в Украине и пути ее урегулирования с участием всех заинтересованных сторон.

Н. Назарбаев подчеркнул важность встречи, которая позволяет обменяться мнениями по ряду значимых вопросов двустороннего сотрудничества. «Хотел бы поздравить Вас с тем, что, несмотря на все трудности, Вы смогли провести выборы в Раду и сформировать правительство. Это Ваша первая большая победа в качестве Президента. Выработка минских протоколов также является Вашей заслугой», – сказал Н. Назарбаев.

Президент Казахстана обратил внимание на необходимость перейти от конфронтации к поиску компромиссов, и на этой основе восстанавливать экономический потенциал, а также деловые связи между Украиной и Казахстаном. «В Казахстане широко используется украинская сельскохозяйственная и коммунальная техника, завозится продовольствие. Мы также поставляли свою продукцию в Украину. Объемы товарооборота, составлявшие 4 млрд дол., упали на треть, но у нас есть возможность вернуться к прежним показателям. В этом плане межправительственная комиссия должна усердно поработать и найти точки соприкосновения. Я знаю, что такие возможности имеются», – сказал Н. Назарбаев.

Глава Казахстана отметил, что поддерживает все меры, направленные на мирное разрешение ситуации вокруг Украины. «Нынешнее положение никому сегодня не приносит пользы. Учитывая, что мы имеем дружеские отношения со всеми странами, вместе с Вами можем работать над этим вопросом. Надеюсь, что мы сумеем прийти к определенным решениям и скоординировать действия для принятия мер, которые послужат прекращению гибели людей», – сказал президент Казахстана. Также он

призвал Украину и Россию найти компромисс для решения конфликта на Донбассе и отметил, что готов всячески содействовать восстановлению экономического сотрудничества между странами, а также мирному урегулированию ситуации в формате, в котором ранее проводились переговоры в Минске. При этом события на Востоке Украины он назвал гражданской войной и подчеркнул, что конфронтация и санкции – это тупик и дорога в никуда. По словам казахстанского президента, он одинаково относится к Украине и РФ. «Я тот честный менеджер, который никакую сторону не поддерживает, нейтральный, и может какую-то лепту внести. Это добрая воля», – подчеркнул Н. Назарбаев.

П. Порошенко в свою очередь подчеркнул необходимость активного использования имеющегося потенциала взаимодействия двух государств в торгово-экономической, культурно-гуманитарной и других ключевых сферах. Наиболее перспективным он назвал сотрудничество в сфере машиностроения, включая энергетическое машиностроение. «Продукция украинских предприятий, таких как “Турбоатом”, Запорожтрансформатор, “Зоря-Машпроект”, будет использоваться для строительства энергетических объемов на территории Казахстана. Мощности украинских строительных компаний будут использоваться при подготовке “Экспо-2017”», – отметил Президент Украины. По его словам, в ближайшее время будет возобновлена деятельность межправительственной комиссии по экономическому сотрудничеству, которая должна содействовать устранению барьеров между двумя странами.

Следует также отметить, что в ходе визита в Киев президента Н. Назарбаева Украина договорилась с Казахстаном о поставках угля, в котором сейчас испытывает острейший дефицит. «Сразу мы договорились о поставке угля с Экибастузских месторождений, наиболее дешевых, которые добываются в стране», – сообщил Н. Назарбаев. Он также сообщил, что пригласил П. Порошенко посетить Казахстан и организовать там форум бизнесменов для того, чтобы они нашли точки соприкосновения.

Значительный резонанс в СМИ вызвало также заявление глав двух государств о возобновлении в полном объеме сотрудничества в военно-технической сфере. «Мы в полном объеме возобновляем военно-техническое сотрудничество. Опыт и потенциал украинского военно-промышленного комплекса будет в полном объеме задействован для укрепления военной способности Казахстана», – сказал П. Порошенко и добавил, что отдельно обсудил с президентом Н. Назарбаевым сотрудничество в области космоса. «Возможности нашего ракетносителя и возможности наших производств – КБ “Южное”, завод Антонова – и возможности казахстанские, включая космодром Байконур, будут объединены для получения результата», – отметил он.

Отдельно Президент Украины выразил благодарность казахстанскому коллеге за твердую и последовательную позицию по поддержке суверенитета, территориальной целостности и независимости Украины. «У

нас была возможность кратко побеседовать в Минске, и сделанные заявления, договоренности четко прослеживаются, Украина это очень ценит», – сказал П. Порошенко, обращаясь к президенту Казахстана.

Комментируя визиты в Украину А. Лукашенко и Н. Назарбаева, украинский Президент оценил их как своевременные, эффективные и даже символические, подчеркнув солидарность обоих лидеров с Украиной. «Ни президент Беларуси А. Лукашенко, ни президент Казахстана Н. Назарбаев никогда не признавали ни российский суверенитет над Крымом, ни фейковые выборы в Донецке и Луганске 2 ноября, – заявил П. Порошенко на пресс-конференции в Киеве 29 декабря. – Это абсолютно твердая и прозрачная позиция обоих лидеров. Это результат в том числе наших интенсивных дипломатических контактов».

По словам П. Порошенко, главы Беларуси и Казахстана заявили о суверенитете и территориальной целостности Украины, что подразумевает принадлежность к ней всех оккупированных территорий – Крыма и части Донбасса.

Украинский лидер отметил, что Казахстан будет поставлять уголь, с этой страной возобновлено военно-техническое сотрудничество. «С Беларусью также», – добавил он. По мнению П. Порошенко, в результате Россия остается наедине с собой.

Что касается экспертного мнения, то большинство политологов расценивают оба состоявшихся визита как попытку руководителей постсоветских государств дистанцироваться от агрессивной политики Кремля, а также как симптом неэффективности навязываемой Москвой в рамках Евразийского экономического союза экономической интеграции. Обозреватели называют символическим то, что президенты посетили Киев перед тем, как отправиться в Москву для участия в заседании Высшего евразийского экономического совета. Эксперты допускают, что Казахстан и Беларусь налаживают двусторонние торгово-экономические отношения с Украиной в обход Таможенного союза, который с 1 января трансформируется в ЕАЭС. Взамен Киев может помочь своим партнерам по СНГ наладить отношения с ЕС. Брюссель же, в свою очередь, достаточно явно благоволит Минску и Астане в их стремлении не поддерживать объявленные Россией санкции против Запада. На майском саммите в Риге речь шла о том, что Беларусь может получить либерализацию визового режима с ЕС, а Астане пообещали вступление в ВТО. Наряду с этим высказываются и определенные сомнения относительно перспектив политики «дистанцирования» от Кремля Казахстана и Беларуси, а также соображения по поводу узко экономической заинтересованности лидеров двух стран в минимизации негативного влияния украинско-российского противостояния на экономическую ситуацию Беларуси и Казахстана.

В частности, эксперт по политическим вопросам, экс-депутат Т. Черновил обращает внимание на то, что «обе стороны сделали слишком прямолинейные заявления о поддержке территориальной целостности

Украины. Эти заявления содержат много намеков. Есть признаки колоссального желания не оставаться на орбите России». «Таможенный союз трещит по всем швам. Экономически он оказался недееспособным. В Казахстане уже прямо говорят о колоссальных потерях. Они уничтожили, фактически, реальный сектор своей экономики – все, что не касается добывающей промышленности», – подчеркивает Т. Черновил. В этом смысле «миротворческие» визиты в Киев в конце декабря двух президентов можно рассматривать в контексте разворота Беларуси и Казахстана в западном направлении. В частности, А. Лукашенко уже сумел, благодаря минским переговорам, наладить контакты с Европой, хотя перспективы посредничества со стороны Н. Назарбаева остаются пока неопределенными. Тем не менее, можно прогнозировать, что в случае сохранения проукраинской риторики Казахстан также сможет рассчитывать на режим лояльности со стороны Европейского Союза.

«Назарбаев – это политик, к которому серьезно прислушивается Путин. Сам факт его визита в Киев свидетельствует о том, что российская политика консолидации союзников дает трещину», – со своей стороны отмечает руководитель Центра ближневосточных исследований И. Семиволос.

Этой точки зрения придерживается и политолог А. Голобуцкий: «Визиты в Украину президентов Беларуси А. Лукашенко и Казахстана Н. Назарбаева являются свидетельством фиаско идеи образования Таможенного союза в составе России, Беларуси и Казахстана», – написал он на своей странице в Facebook. По мнению эксперта, ввиду экономических проблем России Беларусь и Казахстан теряют интерес к совместным экономическим проектам с РФ. Он также отметил, что таким визитам поспособствовал успех дипломатических усилий Президента Украины П. Порошенко на международном фронте.

В свою очередь председатель правления благотворительного фонда «Майдан иностранных дел» Б. Яременко считает, что посещение президентами Казахстана и Беларуси Киева накануне их визита в Москву дает основания для того, чтобы уверенно говорить «об открытом недовольстве лидеров Казахстана и Беларуси той политикой, которую проводит Москва».

Однако существует другая точка зрения. Например, руководитель украинского Центра прикладных политических исследований «Пента» В. Фесенко уверен, что говорить о визитах А. Лукашенко и Н. Назарбаева в Киев как о сигнале краха Таможенного союза крайне преждевременно. «Я не исключаю и возможности, что одна из задач Лукашенко и Назарбаева – донести до П. Порошенко альтернативные варианты компромисса по вопросу Донбасса, которые по каким-то причинам не может озвучить сам В. Путин. Некоторые варианты он может попытаться подать через третьих лиц, чтобы не показаться слабым, или же чтобы эти предложения не были отвергнуты сразу же», – утверждает политолог.

Аналогичным образом прокомментировал визиты президентов

Беларуси и Казахстана в Киев первый Президент Украины (1991–1994 гг.) Л. Кравчук. По его словам, как отмечает интернет-издание «Гордон» (<http://gordonua.com>), «у Путина под ногами горит земля, поэтому он послал своих эмиссаров – Лукашенко и Назарбаева».

«Я не думаю что это антипутинская коалиция. Это поиски возможных решений, чтобы сохранить лицо Путина. Он, по своей сути и по истории России, уже царь. А цари назад не идут, они идут только вперед.

Это поиски дипломатического и политического решения проблемы отношений с Россией или остановки реальной войны с ней. ...Поэтому он (Путин. – Прим. авт.) и послал своих эмиссаров. А они выполняют, к сожалению, на мой взгляд, роль не самостоятельных государственных деятелей, а находятся под влиянием России и под пятой Путина...

Это именно те причины, почему Лукашенко и Назарбаев едут к Порошенко. Они хотят узнать его мнение, к каким сценариям он готов. Сейчас эти встречи не являются открытыми, поэтому тяжело судить. Но ясно, что у них, кроме своих проблем, есть поручение о каких-то предложениях Путина. При этом они не ссылаются на Путина, чтобы не ставить в неудобное положение. Если бы это были государственные или официальные визиты, они были бы организованы по-другому. Это вроде рабочих консультативных встреч для выяснения позиции Порошенко. И Путин, и Назарбаев, и Лукашенко какую-то свою позицию в рамках этого экономического союза уже обсудили. Им хочется знать, на какой позиции находится украинский Президент и на какие варианты, сценарии и уступки он пошел бы при определенных ситуациях», – считает Л. Кравчук.

При этом политолог В. Фесенко не отрицает и личный интерес А. Лукашенко и Н. Назарбаева в посещении Украины. По словам эксперта, Беларусь и Казахстан стараются максимально дистанцироваться от агрессивной политики Кремля, чтобы не попасть под горячую руку Запада и обезопасить себя от санкций. Эксперт отмечает, что эти визиты обусловлены обеспокоенностью белорусского и казахстанского президентов нынешней сложной ситуацией в отношениях между Россией и Западом. И тем, что кризис на Востоке Украины создает проблему уже не только для России, но и начинает отражаться негативным образом на экономиках союзников России. «И Назарбаев, и Лукашенко обеспокоены нарастанием кризисных тенденций и понимают, что дальнейшее затягивание кризиса, безусловно, будет создавать новые риски – сначала для России, а потом и для них. С этой точки зрения они стараются способствовать быстрейшему урегулированию ситуации. И у белорусского, и у казахстанского президента есть определенные опасения, что будут появляться агрессивные представители партии войны в России, которые не ограничатся Украиной, они захотят пойти дальше. Назарбаев и Лукашенко не просто хотят заработать на лаврах посредника, дело здесь не в пиаре и не в имидже, а в реальных проблемах», – резюмировал руководитель украинского Центра прикладных политических исследований «Пента».

При этом профессор кафедры политологии НаУКМА А. Гарань не

исключает того, что «действия России вызвали испуг и у Лукашенко, и у Назарбаева. Действия Путина показали, что Беларусь и Казахстан также не могут чувствовать себя в безопасности. Визиты показывают, что страны ищут баланса и не являются однозначно пророссийски ориентированными. У нас есть такой стереотип, что Назарбаев и Лукашенко – пророссийские. Они хитрые лисы, которые ведут свою игру. Украина может использовать эти визиты для противодействия РФ, ведь фактически мы ведем переговоры с ее ближайшими союзниками, которые своим визитом показывают несогласие с российской линией», – сказал эксперт.

Он добавил, что А. Лукашенко пытается улучшить отношения с Западом, а Н. Назарбаев ведет многовекторную политику. «У Лукашенко, как мы знаем, испорчены отношения с Западом. Сейчас он показывает, что может идти на какие-то соглашения. Ведь для него сейчас важно выйти из состояния политической и экономической изоляции. У Назарбаева многовекторная политика, у Казахстана достаточно хорошие отношения и с Западом, и с Китаем», – сказал А. Гарань.

В то же время, по мнению нардепа Б. Березы, Н. Назарбаев и А. Лукашенко руководствуются не экономической точкой зрения, а прагматичностью: получают дешевый газ и сразу после этого примут обратные решения. Депутат убежден, что антигосударственная политика президента России В. Путина в отношении Казахстана и Беларуси спровоцировала объединение этих стран Таможенного союза против России. Однако если они получат определенные гарантии, президенты Н. Назарбаев и А. Лукашенко сразу примут обратные решения. «Вспоминается фраза Ф. Раневской, которая, зайдя в театр и увидев двух непримиримых конкурентов, общающихся друг с другом, гениально заметила: “Против кого дружите, девочки?”. В нашем случае все очень похоже», – считает политик.

По его мнению, намерения Казахстана и Беларуси объединиться против РФ – очевидны. «Мы видим абсолютно антигосударственную риторику российского президента. Антигосударственную, с точки зрения Беларуси, и враждебную по отношению к Казахстану. Мы слышим о том, что северный Казахстан – это “исконно русские территории”, а президент Н. Назарбаев “назначен в России”. Когда мы видим торговые войны против Беларуси, понимаем, что в этот момент происходит их объединение», – отметил Б. Береза.

При этом нардеп не исключил, что, если изменится политика РФ относительно этих государств, а Казахстану и Беларуси вернут преференции, позиция А. Лукашенко и Н. Назарбаева вполне вероятно тоже может измениться. «Беларусь и Казахстан руководствуются не экономической точкой зрения, а прагматичностью. Они понимают, что существуют определенные задачи, поставленные перед государствами. Это экономические вопросы: получают дешевый газ – получают определенные гарантии, сразу после этого примут обратные решения», – убежден народный депутат.

Анализируя визит в Украину президента Беларуси А. Лукашенко, российский оппозиционер Б. Немцов отметил, что тот постоянно торгуется, пытаясь выгоднее себя продать – то ли Москве, то ли Западу. Таким образом, российский оппозиционер советует рассматривать визит А. Лукашенко как такую себе «торговую позицию». «Рассорившись с Путиным, особенно после заявлений о “путинской безмозглой политике”, он рассчитывает на благосклонность Запада и на то, что на фоне Путина будет достойно выглядеть. Именно здесь Президент Украины П. Порошенко должен для него сыграть важную лоббистскую роль для того, чтобы разъяснить западным партнерам, что Лукашенко не такой страшный диктатор и надо с него снять санкции», – подчеркнул он. В то же время, по убеждению Б. Немцова, Н. Назарбаев в плане жесткой риторики ведет себя более осторожно, поскольку опасается, что В. Путин может попытаться напасть на Северный Казахстан, где находится Байконур. Он лишь тонко пытается продемонстрировать В. Путину, что в таком случае тот получит злейшего врага. «В свою очередь Путин опасается, что Лукашенко и Назарбаев могут от него убежать, как от надоедливого и злобного любовника. Поэтому он вынужден постоянно их удерживать, заманивая большими деньгами и привилегиями», – резюмировал Б. Немцов.

Стремление минимизировать собственные региональные риски усматривает в действиях Казахстана и председатель правления благотворительного фонда «Майдан иностранных дел» Б. Яременко. По его наблюдениям, верховная власть Казахстана «явно недовольна аннексией Россией Крыма и войной против Украины, предпринятых без учета мнения государств-союзников». В первую очередь из-за наличия в стране очень уязвимого региона – Северного Казахстана с преобладанием этнических русских. Как отмечает эксперт, несколько месяцев назад в социальной сети «ВКонтакте» была даже создана группа «Северный Казахстан – это русская земля», в которой сторонники такой конфигурации «русского мира» предлагали аннексировать эту часть Республики Российской Федерацией. Казахстанское агентство по связи и информации отправило уведомительное письмо администрации «ВКонтакте» с просьбой заблокировать группу. Просьба была удовлетворена. Однако это коснулось только территории Казахстана. В России группу не причислили к экстремистским. Они по-прежнему существует с четырьмя сотнями участников.

Б. Яременко убежден, что Н. Назарбаев знает о подобных проявлениях, как знает и о том, что это, в принципе, не отдельные проявления экстремистски настроенных молодых людей, «просиживающих штаны в сети».

Как отмечает интернет-издание Facenews (<http://www.facenews.ua/articles/2014/259154>), о том, что с уходом Н. Назарбаева в Казахстане может начаться свой Майдан, который «подарит» России Северный Казахстан, говорит, к примеру, российский политик В. Алкснис, один из разработчиков «доктрины Лукьянова», родившейся в 1990 г., когда СССР уже был близок к распаду. Ее суть: если уж республики

уходят от Москвы, давайте их расколом на сепаратистский центр и просоветские регионы. Чтобы иметь потом возможность возродить «антисепаратистский сепаратизм».

Не понимать, чем может быть чревата игра на этих струнах для Казахстана, Н. Назарбаев не может. Поэтому, как опытный политик, никакого доверия к В. Путину и продуцируемым им «новообразованиям», типа Организации Договора о коллективной безопасности и Евразийского экономического союза, не питает, отдавая себе отчет в том, что за «экономическими выгодами» В. Путина скрывается его агрессивная политика.

Неутешительные для России выводы делает из сложившейся ситуации доктор исторических наук, член научного совета Московского центра Карнеги, политолог А. Малашенко. «Россия становится все более изолированной – от нее постепенно отходят ее союзники. За последние несколько месяцев это самый болезненный удар», – заявляет эксперт. По его словам, соратники и партнеры России «прекрасно понимают, что ее руководство совершает ошибки». «Никто не признал Крым как часть России и т. д. Были надежды, что со временем все устаканится, но этого не случилось. Теперь и Беларусь, и Казахстан руководствуются прежде всего своими национальными интересами, которые не совпадают с амбициями России», – отмечает А. Малашенко.

Еще один эксперт – российский политолог А. Дубнов – подводит под действия российских союзников в отношении Украины экономическую основу. По его мнению, возобновляя сотрудничество с Украиной, главы Беларуси и Казахстана пытаются избежать влияния российского кризиса на экономику своих стран. «Сегодня Россия оказывается главным изгоем в интеграционном процессе, который она сама же организовала и мотивировала. И сегодня не может идти этот процесс в ситуации, когда Россия может втянуть своим глубочайшим экономическим и финансовым кризисом соседние страны в эту же воронку», – объяснил эксперт.

А. Дубнов полагает, что в текущих политических и экономических условиях вступление в силу Евразийского экономического союза бессмысленно. Он не исключил, что в ближайшее время может быть поднят вопрос о том, чтобы «притормозить» процесс создания ЕАЭС. «Казахстан – ключевой игрок в будущем Евразийском экономическом союзе. Без Казахстана, после того как Украина уже перестала быть потенциальным партнером в этом союзе, Евразийского союза не может быть, Евразийский союз – это Казахстан в первую очередь, даже не Беларусь», – говорит политолог. По мнению А. Дубнова, Н. Назарбаев, налаживающий отношения с Украиной, таким образом «очень твердо и последовательно» отстаивает интересы Казахстана. Он считает, что с этой точки зрения действия А. Лукашенко также «вменяемы и понятны». «Надо не забыть, что Минск – это столица нынешнего переговорного процесса по Украине, поэтому Лукашенко сегодня очень важно продемонстрировать лояльность и расположение Киеву, потому что от этого будет зависеть уступчивость в

поисках компромисса в первую очередь с Москвой, и, естественно, очень важно показать, что он понимающий “всеинтегратор” для Запада», – отмечает А. Дубнов.

Официальной реакции российских властей на действия Астаны и Минска так и не появилось. Один лишь председатель Комитета Госдумы по международным делам А. Пушков довольно язвительно сравнил открытость диалога Вашингтона с Минском, напомнив, что «Каддафи и Саддам Хуссейн тоже пытались дружить с США».

Таким образом, состоявшиеся визиты в Украину президентов Беларуси и Казахстана можно рассматривать как неофициальную «миротворческую» миссию В. Путина, ищущего пути выхода из созданного им самим кризиса, поиск А. Лукашенко и Н. Назарбаевым путей минимизации негативных последствий украинско-российского конфликта для своих стран, проявление центробежных тенденций в рамках Евразийского экономического союза. Для Украины, помимо перечисленного, важны и конкретные договоренности, которых удалось достичь в результате переговоров: поставки угля, в котором Украина сейчас испытывает острый дефицит, о которых удалось договориться с Казахстаном, возобновление украинско-казахстанского военно-технического сотрудничества, организация вещания на Беларусь и возможность донести позицию Украины до белорусской аудитории. В стратегическом плане главным итогом состоявшихся визитов для Украины можно считать крах идеи антиукраинской коалиции на основе Таможенного союза – попытка В. Путина применить в сегодняшних реалиях построенную на амбициях, коррупции и ностальгических проектах политическую практику минувших столетий оказалась несостоятельной перед глобальными тенденциями и логикой политических процессов XXI в. *(Работу написано с использованием информации таких источников:*

http://www.rusdialog.ru/news/12162_1419244523;
http://lb.ua/news/2014/12/21/290038_ukraina_belarus_dogovorilis.html;
http://zadonbass.org/news/accent/message_87373; *<http://www.profi-forex.org/novosti-mira/novosti-sng/entry1008239217.html>;*
<http://rus.azattyk.org/content/nazarbayev-lukashenko-v-kieve/26756673.html>;
<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3459373-dlia-sebia-y-dlia-putyna-zachem-lukashenko-y-nazarbaev-pryezshaly-v-kyev>;
<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/politolog-nazarbaev-i-lukashenko-hitryelisy-kotorye-vedut-svoyu-igru-579257.html>;
<http://www.ntv.ru/novosti/1277482/#ixzz3MeGibuqG>;
<http://ru.slovoidilo.ua/articles/6479/2014-12-22/esli-lukashenko-i-nazarbaev-obedinyatsya--defolt-rossii-priblizitsya.html>; *<http://fakty.ua/192980-ekspert-poyasnil-chto-oznachayut-vizity-v-kiev-lukashenko-i-nazarbaeva>;*
http://censor.net.ua/news/317505/vizity_v_ukrainu_nazarbaeva_i_lukashenko_oznachayut_chto_nikakogo_tamojennogo_soyuza_net_nemtsov;
http://zn.ua/WORLD/ot-rossii-otryvayutsya-soyuzniki-rossiyskie-politologi-162524_.html; *<http://ru.slovoidilo.ua/articles/6503/2014-12-23/krah-tamozhennogo-soyuzaili-agenty-putinavizit-lukashenko-i-nazarbaeva.html>;*

<http://www.utro.ru/articles/2014/12/23/1227197.shtml>;

<http://minprom.ua/news/172809.html>;

<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3459373-dlia-sebia-y-dlia-putyna-zachem-lukashenko-y-nazarbaev-pryezshaly-v-kyev>; http://zn.ua/WORLD/ot-rossii-ostryvayutsya-soyuzniki-rossiyskie-politologi-162524_.html).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Відкриваючи пленарне засідання в неділю, 28 грудня, В. Гройсман зазначив, що цей день «надзвичайно відповідальний і непростий», оскільки парламент має розглянути і ухвалити ряд надзвичайно важливих рішень, які стосуються внесення змін до законодавства і формування бюджету на наступний рік.

«Кожне наше рішення торкається життя нашої країни і кожного українця, – наголосив він. – І це покладає на нас величезну відповідальність. Пройшов час, коли ми можемо займатися піаром, просто говорити, – зараз час діяти, але наші дії мають бути надзвичайно виваженими і професійними», – зазначив керівник парламенту.

В. Гройсман запропонував парламентарям спочатку розглянути питання щодо включення до порядку денного ряду питань, потім перейти до розгляду в першому читанні надзвичайно важливих законопроектів, які, за його словами, «стосуються життя людей і мають бути ухвалені». Зокрема, щодо недопущення виселення боржників за валютними кредитами з житла; щодо забезпечення прав мешканців гуртожитків; щодо перенесення запровадження норм про заборону реалізації на агропродовольчих ринках продукції домашнього виробництва, а також щодо внесення змін до закону про прокуратуру про залучення фахівців.

Голова Верховної Ради також повідомив, що перед початком розгляду пакета законів, що передують прийняттю бюджету, фракції коаліції просять зробити перерву і на засіданні Ради коаліції заслухати позицію кожної фракції щодо цих питань, після чого остаточне рішення буде винесено на розгляд до сесійної зали (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 28.12).

Голова Верховної Ради України В. Гройсман зазначив, що безпосередня участь громадян у прийнятті державних рішень є надзвичайно важливою.

Під час церемонії вручення відзнак Верховної Ради України В. Гройсман наголосив на необхідності всіляко сприяти залученню громадян, зокрема молоді, до напрацювання рішень. У цьому контексті він зазначив, що нині в Україні «народжується усвідомлення того, що ми єдина громада і не можемо бути байдужими». Він підкреслив, що без глибинних перетворень неможливо

змінити систему і досягти бажаної якості життя. «Треба розуміти першочергові завдання, довгострокові завдання, і все це має вкладатися в єдину модель, яку мають розуміти не тільки реформатори, а й суспільство», – наголосив В. Гройсман.

При цьому він зазначив, що інколи важливі непопулярні рішення, які викликають неоднозначну позицію у суспільстві, можуть бути сприйняті тому, що люди розуміють перспективи і кінцеву мету запровадження реформ. Голова Верховної Ради також висловився за необхідність створення механізмів впливу громадянського суспільства на владу, механізмів «взаємодії і розуміння того, що ми маємо робити спільно». У цьому контексті назвав надзвичайно важливим відвідання громадянами пленарних засідань парламенту (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 28.12).

Народні депутати підтримали пропозицію голови Верховної Ради України В. Гройсмана про те, щоб прийняті 29 грудня законопроекти вступили в силу 1 січня 2015 р., повідомляє УНН.

За відповідне рішення проголосувало 228 нардепів з 226 мінімально необхідних (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 29.12).

Верховная Рада увеличила максимальный размер государственного долга на более чем 161 млрд грн. Депутаты поддержали соответствующий законопроект, внесенный правительством, передает корреспондент УНН.

«Увеличить предельный уровень государственного долга на конец 2014 г. на 161 392 432,1 тыс. грн до 968 354 592,7 тыс. грн», – отмечается в пояснительной записке к законопроекту. Увеличение потолка госдолга предлагается в связи с девальвацией гривны.

Кроме того, предполагается увеличить в связи с девальвацией национальной валюты расходы по погашению государственного долга за счет увеличения государственных заимствований, в том числе:

- увеличить государственные внутренние заимствования на 5 587 500 000 грн;
- увеличить государственные внешние заимствования на 8 255 500 000 грн;
- увеличить погашение государственного внутреннего долга на 616 400 000 грн;
- увеличить погашения государственного внешнего долга на 13 226 600 000 грн.

В то же время предусмотрено сократить расходы на поддержку угольной отрасли на 3 млрд грн (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 25.12).

Верховна Рада після довгих узгоджень прийняла Закон України «Про внесення змін і визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України», який урізає державні соціальні виплати різним категоріям громадян. За відповідний Закон № 1577 проголосувало 256 народних депутатів.

За словами Прем'єр-міністра України А. Яценюка, у 2015 р. максимальний розмір зарплати для працівників бюджетних установ і організацій не буде перевищувати сім мінімальних зарплат. «Якщо органи державної влади здійснюють процеси з оптимізації та скорочення свого апарату, то цей розмір не може перевищувати 10 мінімальних зарплат. Ця норма не поширюється на учасників АТО, на військових, на Антикорупційне бюро, Національне агентство по боротьбі з корупцією», – заявив А. Яценюк.

Для співробітників державних компаній встановлені обмеження розміру зарплати на рівні не більше ніж 10 мінімальних зарплат, за винятком об'єктів державної власності, стратегічних підприємств, перелік яких визначає Кабінет Міністрів.

Крім того, уряд має намір оприлюднити рівень зарплат усіх службовців державних компаній.

Крім того, чисельність ГПУ зменшується з 20 до 15 тис. При цьому при звільненні з органів прокуратури пенсійне забезпечення для співробітників прокуратури передбачено на тому ж рівні, як і для інших категорій.

Водночас у Законі зберігаються норми про фінансування помічників народних депутатів і консультантів.

Також незмінними залишаються всі норми Закону України «Про освіту». «Прийняли наступне рішення: обласним державним адміністраціям та органам місцевого самоврядування оптимізувати мережу методичних кабінетів у галузі освіти та скоротити видатки на їх утримання», – заявив Яценюк.

Також зберігаються всі норми щодо вступу до навчальних закладів поза конкурсом. Безкоштовним харчуванням у професійно-технічних училищах будуть забезпечуватися діти-сироти, діти-інваліди, діти, позбавлені батьківського піклування, а також діти з малозабезпечених сімей.

Було прийнято рішення залишити положення про харчування для хворих у закладах охорони здоров'я без змін. «Я хотів би наголосити, що це сотні мільйонів витрат, які необхідно буде забезпечити, не все відразу. Це ж стосується фінансування харчування дітей у четвертій Чорнобильській зоні, рівень фінансування залишиться на тому ж рівні, що й зараз», – заявив А. Яценюк.

Що стосується пільгового проїзду, то після обговорення законопроекту з парламентською коаліцією напрацьовано такий механізм: «До 1 червня 2015 р. пільговий проїзд залишається без змін. З 1 червня 2015 р. ця пільга надається: інвалідам 1 і 2 групи, дітям-інвалідам, дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, учням із малозабезпечених сімей та особам, які їх супроводжують, які супроводжують інвалідів 1 групи,

учасникам бойових дій», – заявив А. Яценюк.

За Законом, пільги для осіб, що належать до 1–2 категорії, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, надаються без урахування доходів. Санаторно-курортне лікування надається особам, які належать до 1 категорії постраждалих унаслідок чорнобильської катастрофи (ТВі

(http://tvi.ua/new/2014/12/29/rada_obmezhylo_riven_zarplat_dlya_byudzhethnyki_v_ta_chynovnykiv). – 2014. – 29.12; Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 29.12).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про заходи, спрямовані на сприяння капіталізації та реструктуризації банків».

Закон спрямований на захист економічної безпеки держави, посилення фінансової спроможності банківської системи України та підвищення рівня довіри до неї й поширюється на банки, що потребують додаткової капіталізації.

Закон ухвалено з урахуванням поправок.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 1564.

Представляючи проект закону в парламенті, Прем'єр-міністр України А. Яценюк наголосив, що одна з ключових проблем сьогоденної української фінансово-економічної системи – банківський сектор: «Через девальвацію національної грошової одиниці підірвана довіра до національної банківської системи».

Чинне законодавство, за його словами, передбачає «процедури капіталізації банків, які будуть тягнутися місяцями». Натомість запропонований урядом Закон № 1564 передбачає «оперативне і швидке прийняття рішень щодо вливання капіталу в банки і Фонд гарантування вкладів та гарантування громадянам України отримання коштів, які вони мають на своїх депозитах у межах, визначених Законом».

Він нагадав, що в поточному році уряд вже капіталізував Ощадний банк України на суму 11 млрд грн. Також очікується, що Кабінет Міністрів прийме рішення щодо капіталізації «Ексімбанку» додатково на 5 млрд грн: «На наступний рік ми передбачаємо в проекті закону України про Державний бюджет 36 млрд грн (на сьогодні Державний бюджет України на 2015 рік прийнято. – Прим. ред.) на капіталізацію тих банків, які будуть відповідати критеріям, визначеним даним Законом, і ці критерії погоджені з нашими іноземними партнерами».

Закон передбачає направлення 20 млрд грн додаткових коштів, які повинні бути направлені у Фонд гарантування вкладів: «Ті особи, які підпадають під гарантовані вклади – а це до 200 тис. грн – будуть мати можливість отримати свої кошти, якщо відповідний банк потрапляє в скрутне фінансове становище».

«Ми усвідомлюємо, що це не остаточне рішення. І, звичайно, 56 млрд грн навряд чи вистачить, щоби підтримати всіх. Але це дуже суттєвий крок,

який відновить довіру до банківської системи...» – сказав глава уряду. А. Яценюк підкреслив, що капіталізація банків здійснюватиметься виключно публічно (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2014. – 29.12; *Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2014. – 29.12).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону “Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті” щодо посилення прав позичальників».

Законодавчим актом встановлено заборону:

– стягувати нерухоме житлове майно, що відповідає критеріям, визначеним у Законі в безспірному порядку на підставі виконавчого напису нотаріуса;

– примусово виселяти мешканців такого житлового майна в будь-якому порядку;

– стягувати в безспірному порядку на підставі виконавчого напису нотаріуса інше майно (майнові права), яке відповідно до законодавства або кредитного договору підлягає стягненню з позичальника, зазначеного в Законі, при недостатності коштів, одержаних стягувачем від реалізації (переоцінки) предмета застави (іпотеки).

Відповідні зміни внесено до Закону України «Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті» щодо посилення прав позичальників.

Законопроект зареєстровано за № 1610 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2014. – 28.12).

Верховна Рада України ухвалила закон про реформування загальнообов’язкового державного соціального страхування та легалізацію фонду оплати праці (реєстр. № 1573), який передбачає зниження єдиного соціального внеску з 41 до 16 %.

Закон, відповідно до Основ законодавства України про загальнообов’язкове державне соціальне страхування, визначає правові, фінансові та організаційні засади загальнообов’язкового державного соціального страхування, гарантії працюючих громадян щодо їх соціального захисту у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності, вагітністю та пологами, від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, охорони життя та здоров’я.

Закон ухвалено з урахуванням поправок.

Прем’єр-міністр України А. Яценюк, представляючи законопроект у парламенті, відзначив надзвичайно конструктивну позицію депутатських фракцій під час його доопрацювання і внесення ключових пропозицій до цього законопроекту.

Глава уряду наголосив, що ставка єдиного соціального внеску в 41 % –

це надмірне навантаження на заробітну плату, «і це жодним чином не спонукає ні працівника, ні роботодавця до детінізації заробітної платні».

Істотне зменшення ставки єдиного соціального внеску, підкреслив він, може спричинити ризик недоотримання відповідних доходів, «і ми можемо мати діру в Пенсійному фонді»: «Але ми сподіваємось, що український бізнес, який хоче полегшення ведення умов бізнесу, сприйме нашу спільну пропозицію і почне легалізовувати і виводити з тіні заробітні платні – через суттєве і радикальне зменшення єдиного соціального внеску, – підкреслив він. – Держава, зі свого боку, зробила неймовірний крок – зменшення єдиного соціального внеску з 41 до 16 %. І ми віримо нашому бізнесу, що бізнес зробить крок назустріч не державі, а людям, – тому що це доходи Пенсійного фонду, виплати пенсій та інших соціальних пільг, – і детінізує заробітні платні, виведе їх в прозорий механізм, перестане платити їх в конвертах, користуватися податковими ямами і таким чином ухилятися від оподаткування і позбавляти громадян України належного пенсійного забезпечення. Адже сьогодні виплата заробітної плати в конвертах означає, що завтра людина буде жити на мінімальну пенсію, а не на ту, яку вона фактично заробила», – сказав А. Яценюк.

А. Яценюк зазначив, що в разі, якщо будуть застереження від міжнародних фінансових кредиторів щодо цього закону, його буде переглянуто: «Але сподіваюсь, що нам вдасться довести правильність цієї моделі і вдасться збільшити доходи Пенсійного фонду» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2014. – 29.12; *Офіційний портал Верховної Ради України (http://portal.rada.gov.ua)*. – 2014. – 29.12).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України (щодо податкової реформи)».

Законом з метою покращення умов ведення бізнесу в Україні, підвищення показників України в міжнародних рейтингах, збільшення бюджетних надходжень, внесено зміни до Податкового кодексу України, запровадження яких дасть змогу досягти зменшення витрат підприємств на визначення податкових зобов'язань і складання податкової звітності та держави – на адміністрування податків; усунення недоліків діючого законодавства, які дають можливість великим платникам отримувати податкові вигоди; спрощення виконання податкового обов'язку малим бізнесом, зменшення податкового навантаження на малий бізнес тощо.

Також Законом внесено зміни до ряду законодавчих актів.

Закон ухвалено з урахуванням поправок.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 1578 (*Офіційний портал Верховної Ради України (http://portal.rada.gov.ua)*. – 2014. – 28.12).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо деяких питань відшкодування державою шкоди)».

Законодавчим актом внесено зміни до ст. 346 Податкового кодексу України, обумовлені об'єднанням у рамках реформування системи загальнообов'язкового державного соціального страхування Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань і Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності шляхом створення Фонду соціального страхування.

Законом уточнено положення щодо порядку відшкодування державою шкоди, завданої посадовій особі контролюючого органу.

Законопроект зареєстровано за № 1575 (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 28.12).***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України (щодо стабілізації платіжного балансу)».

Законом шляхом внесення відповідних змін до Митного кодексу України пропонується врегулювати порядок застосування Україною додаткового імпортного збору.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 1563 (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 28.12).***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України (щодо деяких питань відшкодування державою шкоди)».

Законодавчим актом узгоджено положення Митного кодексу України зі змінами, що відбулися в системі центральних органів виконавчої влади у зв'язку з реформуванням системи загальнообов'язкового державного страхування.

Законом у зв'язку з об'єднанням Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань і Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності шляхом створення Фонду соціального страхування внесені відповідні редакційні зміни до ст. 590 «Відшкодування державою шкоди, заподіяної посадовим особам органів доходів і зборів» Митного кодексу України.

Законопроект зареєстровано за № 1574 (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 25.12).***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо реформи міжбюджетних відносин)».

Закон спрямований на врегулювання бюджетних правовідносин,

пов'язаних із впровадженням нової моделі фінансового забезпечення місцевих бюджетів і міжбюджетних відносин, удосконалення казначейського обслуговування бюджетних коштів, посилення відповідальності головних розпорядників бюджетних коштів, функціонування бюджетної системи України в особливий період.

Закон ухвалено з урахуванням поправок.

Відповідний проект закону зареєстровано за № 1557 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2014. – 28.12).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення зміни до статті 5 Закону України “Про встановлення державної допомоги постраждалим учасникам масових акцій громадського протесту та членам їх сімей”» (назва документа – за періоджерелом. – Прим. ред.).

Згідно із законом, у ст. 5 Закону України «Про встановлення державної допомоги постраждалим учасникам масових акцій громадського протесту та членам їх сімей» слова та цифри «на 2014 рік» замінено словами «на відповідний рік».

Відповідний проект закону зареєстровано за № 1592 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2014. – 28.12).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до пункту 3 розділу VIII “Прикінцеві положення” Закону “Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків” (щодо продовження строку мораторію на відчуження гуртожитків)».

Законодавчим актом продовжено термін дії мораторію на відчуження (крім передачі в комунальну власність відповідних міських, селищних, сільських рад) гуртожитків, які перебувають у повному господарському віданні або оперативному управлінні підприємств, організацій, установ незалежно від форм власності, або увійшли до статутних фондів акціонерних чи колективних підприємств, створених у процесі приватизації чи корпоратизації, установленого п. 3 розд. VIII «Прикінцеві положення» цього Закону – з 6 до 11 років (тобто – до 1 жовтня 2019 р.).

Відповідний законопроект зареєстровано за № 1505-1 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2014. – 28.12).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про безпечність та якість харчових продуктів” (щодо реалізації на агропродовольчих ринках продукції домашнього виробництва та подвірного забою)».

Законом запроваджується можливість продажу на ринку відповідних категорій продукції домашнього виробництва й подвірного забою за умови, що така продукція отримала висновок інспектора та акредитованої

лабораторії про придатність до споживання, яка є на ринку.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 1499-1 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2014. – 28.12).

25 декабря народные депутаты Украины приняли отставку 109 украинских судей. Нардепы большинством голосов поддержали соответствующее постановление, сообщил УНН.

В Верховной Раде за проект постановления № 1624 за основу и в целом проголосовали 252 нардепа (необходимый минимум – 226 голосов).

Пятьдесят восемь уволенных судей уже достигли 65-летнего пенсионного возраста (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>)*). – 2014. – 25.12).

Верховна Рада України збереться на пленарне засідання 13 січня 2015 р. Про це йдеться в розміщеному на сайті ВР анонсі, передає УНН.

Також зазначається, що з 5 по 9 січня народні депутати України працюватимуть у комітетах, комісіях, фракціях і групах (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>)*). – 2014. – 29.12).

Опозиційний блок звертатиметься до Конституційного Суду щодо неправомірності прийняття змін до Бюджетного й Податкового кодексів. Про це під час брифінгу заявив голова фракції Ю. Бойко, передає кореспондент УНН.

Він зазначив, що закони вносилися в зал з голосу та нардепам не роздали жодного документа щодо цих законопроектів.

Ю. Бойко також зазначив, що законопроекти приймалися без жодного обговорення. «Ми вважаємо все це грубим порушенням Регламенту та законів роботи парламенту... Ми залишаємо за собою право звернутися до Конституційного Суду із заявою про неконституційний спосіб голосування, який був проведений при голосуванні за закони щодо змін до Бюджетного та Податкового кодексу», – зазначив Ю. Бойко (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>)*). – 2014. – 28.12).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України наголошує на тому, що ситуація в Донецькій та Луганській областях може бути вирішена виключно політичним шляхом. Водночас, відповідаючи на запитання на прес-конференції в Києві, П. Порошенко заявив, що у випадку відходу від мирних домовленостей Україна реагуватиме жорстко.

«Воєнного вирішення питання по Донбасу не існує. Існує виключно політичне рішення конфлікту на Донбасі», – наголосив Президент.

Але, відповідаючи на запитання, глава держави заявив: «Воєнний стан буде введено негайно моїм рішенням, рішенням РНБО, які будуть передані до Верховної Ради, якщо відбудуться перші наступальні операції від лінії зіткнення. Ніхто не буде коливатися жодної хвилини».

Президент зазначив, що на випадок такого розвитку подій розроблено плани дій для міністрів, керівників ОДА під координацією РНБО, розробляється план переходу економіки країни на військові рейки.

Коментуючи зауваження щодо доцільності дії режиму припинення вогню, глава держави наголосив, що за час прямих наступальних дій гинула велика кількість українських військовослужбовців, а з моменту запровадження режиму артилерійської тиші 9 грудня від артобстрілів не загинув жоден солдат. «Працює не тільки режим тиші, але й Мирний план. За час дії Мирного плану звільнено 1500 українських полонених. Не було б миру, не відомо, чи залишилися б ці люди живими», – сказав Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 29.12).*

Президент України наголошує, що не існує блокади Автономної Республіки Крим. Припинення транспортного сполучення з півостровом і посилена перевірка засобів пересування – це заходи захисту від загроз, що можуть виникнути, наголосив глава держави під час прес-конференції.

«Немає ніякої блокади Криму. Є заходи, які забезпечують захист України від диверсійних груп», – сказав глава держави.

П. Порошенко висловив переконання, що такі попереджувальні кроки є виправданими, і зазначив, що вони підтримуються не тільки в Україні.

Президент підкреслив, що посилення заходів захисту в жодному разі не є засобом тиску. «Ми не збиралися і не збираємося використовувати блокаду, тим більше не збираємося використовувати це як елемент тиску, але ми будемо робити все для того, щоб захистити мир і спокій українських громадян, у тому числі від терористичної загрози. Тому рівень інтенсивності догляду як на лінії зіткнення в окремих регіонах Донецької і Луганської областей, так і на лінії перешийку буде високим, буде забезпечуватися підвищена пильність, особливо напередодні свят», – наголосив глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 29.12).*

Президент П. Порошенко підписав закон про відмову від позаблокового статусу України. «Вважаю, що це була стратегічна та кардинальна помилка в 2010 р., коли Україна набула статус позаблоковості, тим самим зруйнувавши власні Збройні сили», – зазначив глава держави, поставивши підпис під законом на прес-конференції у Києві.

Відповідаючи на запитання журналістів про проведення в наступному році референдуму щодо приєднання України до Організації Північноатлантичного договору (НАТО), Президент наголосив, що необхідно реформувати країну для того, щоб вона відповідала критеріям Європейського Союзу та НАТО. «Ці стандарти на 99 % співпадають. Коли Україна буде відповідати цим критеріям, а, найбільш вірогідно, це буде зроблено в рамках виконання “Стратегії реформ-2020” протягом найближчих п’яти-шести років, народ України визначиться щодо членства в НАТО», – зазначив П. Порошенко.

Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо відмови України від здійснення політики позаблоковості» був ініційований Президентом та підтриманий Верховною Радою конституційною більшістю 23 грудня. У документі зазначається, що відмова від позаблокового статусу дасть змогу повноцінно реалізувати пошук більш дієвих механізмів захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності держави з урахуванням незворотності законодавчо закріпленого зовнішнього курсу, спрямованого на набуття членства в Європейському Союзі (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 29.12).*

Глава держави підписав Закон «Про внесення змін до Закону України “Про Раду національної безпеки і оборони України” щодо вдосконалення координації і контролю у сфері національної безпеки і оборони».

Затверджені Законом № 43-VIII зміни, зокрема, приводять у відповідність із Конституцією України положення Закону щодо виконання обов’язків Голови РНБОУ, уточнюють правову основу діяльності Апарату РНБОУ, вимоги щодо виконання рішень Ради, а також повноваження Голови та Секретаря РНБОУ (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 29.12).*

Президент П. Порошенко заслухав доповідь міністра енергетики та вугільної промисловості В. Демчишина про вихід з ладу 6 енергоблоку Запорізької атомної електростанції у зв’язку з пошкодженням трансформатора. За словами В. Демчишина, це технічна проблема, яку буде вирішено протягом кількох днів.

Президент підкреслив, що він чекає від уряду та міністра енергетики відновлення повноцінної роботи Запорізької АЕС і швидких та ефективних дій щодо відновлення енергопостачання для населення та промислових підприємств. «Я вважаю неприпустимим подальше продовження практики віялових відключень електроенергії, особливо напередодні свят», – наголосив П. Порошенко.

Президент доручив уряду вжити всіх заходів для припинення віялових відключень і про результати доповісти йому.

Міністр енергетики та вугільної промисловості повідомив Президенту,

що в ситуації, яка склалася, необхідно забезпечити імпорт електроенергії. При цьому глава держави підкреслив, що цим має займатися виключно державне підприємство. «Жодних посередників у забезпеченні імпорту електроенергії бути не повинно», – сказав П. Порошенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2014. – 28.12).

Президент П. Порошенко провів телефонну розмову з федеральним канцлером Німеччини А. Меркель.

П. Порошенко повідомив про звільнення 150 українських заручників, яким нині надають необхідну допомогу. Він також запевнив, що українська влада продовжує докладати всіх зусиль для звільнення інших українців, які досі перебувають у полоні.

Глава Української держави розповів про успішне доправлення першої частини українського гуманітарного вантажу, сформованого за його ініціативою для мешканців окупованих територій Донецької та Луганської областей. Мова йде про допомогу для сиріт, будинків людей похилого віку та інших закладів для людей з особливими потребами.

П. Порошенко та А. Меркель наголосили, що задля мирного врегулювання всі сторони повинні виконати всі пункти Мінських домовленостей, насамперед закрити кордон, вивести війська та вийти на лінію розмежування.

Співрозмовники обговорили питання міжнародної економічної допомоги Україні. Президент П. Порошенко та канцлер А. Меркель погодились, що якнайшвидше погодження нової програми Міжнародного валютного фонду допоможе врегулювати економічну ситуацію, а також сприятиме надходженню допомоги від інших міжнародних донорів (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2014. – 27.12).

Першу частину українського гуманітарного вантажу, сформованого владою за ініціативою Президента П. Порошенка, 27 грудня вдалося доправити мешканцям окупованих територій Донецької та Луганської областей. Президент заявив, що влада і надалі робитиме все для захисту громадян, що опинилися у біді.

Українська влада зробила все можливе, щоб після проведення зустрічі тристоронньої контактної групи в Мінську домовитися про передачу адресної допомоги для соціальних установ на територіях, що перебувають під тимчасовою окупацією. Перша така допомога – 7 т вантажу – адресно дійшла до спеціальних установ Красного Луча і ще 2 т – до Алчевська на Луганщині. Сьогодні доставлено крупи, олію, м'ясні та рибні консерви, чай, печиво, солодощі, фрукти тощо Петровському обласному навчально-реабілітаційного центру для дітей з особливими потребами, а також для

Територіального центру м. Красний Луч, який обслуговує інвалідів та учасників війни, хворих, самотніх і літніх людей, та Краснолучського обласного протитуберкульозного диспансеру. В Алчевську допомогу отримують обласний протитуберкульозний диспансер і два Будинки сімейного типу.

Як повідомив віце-прем'єр-міністр України Г. Зубко, глави відповідних облдержадміністрацій О. Кіхтенко та Г. Москаль склали перелік населених пунктів і соціальних установ у зоні під небезпекою обстрілу. І. Геращенко наголосила, що уряд і влада на місцях, Служба надзвичайних ситуацій роблять усе від них залежне, аби весь гуманітарний вантаж доставили у визначені соціальні установи та населені пункти протягом найближчих днів, до новорічних свят (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 27.12).*

Президент України зустрів літак Військово-повітряних сил України зі 145 українськими військовими, яких було звільнено з полону.

Зустріч відбулася на Васильківському військовому аеродромі 27 грудня вночі. Глава держави привітав звільнених воїнів на українській землі і висловив свою шану та повагу їхньому подвигу. «Вас чекали рідні, вас чекали близькі, вас чекали бойові товариші. Нарешті цей день настав. На жаль, поки що не всі повернулися. Завтра прибуває ще четверо наших побратимів. Але ми будемо шукати і знаходити кожного й нікого там не залишимо. Держава буде битися за кожного свого вірного сина», – заявив Президент.

Військовослужбовці з різних підрозділів Збройних сил України та Національної гвардії, батальйону «Миротворець», батальйону «Донбас», інших добровольчих батальйонів і кілька волонтерів, які допомагали військовим, перебували в полоні від кількох тижнів до кількох місяців. Перемовини про звільнення українських військових велися протягом тривалого часу. З аеродрому всіх військових доправили до теплих помешкань (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 27.12).*

Президент П. Порошенко призначив глав Львівської, Сумської, Полтавської та Рівненської ОДА.

Керівником Львівської облдержадміністрації призначений О. Синютка, Сумської ОДА – М. Клочко, Полтавської ОДА – В. Головка, Рівненської ОДА – В. Чугунніков.

Під час зустрічі з новопризначеними глава держави наголосив, що нині перед країною постали два основних виклики – захист територіальної цілісності й незалежності та проведення реформ. «Я від вас чекаю консолідації політичних сил суспільства, імплементації європейського шляху розвитку та Угоди про асоціацію. Я від вас чекаю різкого підвищення

енергоефективності, бо кожен з вас знає, що це той виклик, на який ми маємо знайти адекватну відповідь», – наголосив П. Порошенко.

Глава держави підкреслив, що новопризначені глави облдержадміністрацій мають забезпечити проведення мобілізації. «З 20 січня буде проголошено четверту хвилю мобілізації. Робиться вона для того, щоб забезпечити ефективну ротацію тих підрозділів, що нині перебувають у зоні АТО», – зазначив Президент.

Відповідаючи на запитання глави Львівської ОДА О. Синютки про віялові відключення електроенергії, Президент зазначив: «Напередодні новорічних свят наше пряме завдання зробити все можливе для того, щоб захистити людей». Глава держави повідомив, що сьогодні досягнутий дуже важливий результат про розблокування постачання вугілля до України. «Сьогодні вже пішли перші ешелони, які забезпечать сталу роботу електростанцій, – сказав Президент, – Це перший крок, який дозволить підвищити якість роботи енергетичної системи».

Також, за словами глави держави, сьогодні мають бути забезпечені перетоки електроенергії до України, які дають можливість істотно скоротити ризики віялових відключень у часи пікових навантажень (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 26.12).*

Президент України підписав Указ про призначення В. Ковальчука Першим заступником, Р. Павленка та А. Таранова – заступниками глави Адміністрації Президента.

«Усі новопризначені заступники протягом останніх місяців працювали у команді Президента України та виявили себе кваліфікованими спеціалістами. Те, що їм не доведеться витратити час на входження в стан справ, – неабияка перевага. Впевнений, що на своїх нових посадах вони будуть успішними управлінцями кожен у своїй царині», – прокоментував призначення глава Адміністрації Президента України Б. Ложкін (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 26.12).*

Президент П. Порошенко підписав Указ «Про Національну інвестиційну раду».

Раду створено з метою активізації роботи щодо розвитку інвестиційного потенціалу України, збільшення обсягу іноземних інвестицій, поліпшення інвестиційного клімату в країні, забезпечення захисту прав інвесторів. Згідно з Указом, Національна інвестиційна рада створюється як консультативно-дорадчий орган при Президентах.

Заступнику глави Адміністрації Президента Д. Шимківу доручено розробити проект положення про Національну інвестиційну раду, а також провести консультації з представниками національних та іноземних суб'єктів

інвестиційної діяльності, бізнес-асоціацій, аудиторських, юридичних компаній, міжнародних фінансових організацій і за результатами консультацій внести пропозиції щодо персонального складу Ради.

Указом також ліквідується Рада вітчизняних та іноземних інвесторів.

Коментуючи створення Національної інвестиційної ради, заступник глави АПУ Д. Шимків відзначив, що нині ситуація із залученням інвестицій в українську економіку – як внутрішніх, так і зовнішніх – критична. «Інвестори не мають впевненості у захищеності та прибутковості своїх інвестицій, оскільки за попередні роки вони втратили довіру до влади, а зараз до цього ще додається складна ситуація на Сході та економічна ситуація в країні загалом. На разі існує нагальна потреба в створенні платформи для взаємодії влади та інвесторів, яка поверне довіру та впевненість, що в Україні можна чесно заробляти», – зазначив Заступник глави АПУ (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2014. – 25.12).

У неділю, 28 грудня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні парламенту представив проект податкової реформи, доопрацьований урядом України та парламентською коаліцією.

Він висловив народним депутатам подяку за доопрацювання пакету законодавства, яке розглядатиметься парламентом: «Це була складна, але правильна робота, і низка речей, яка внесена коаліцією, прийнята урядом. Видається, що ми напрацювали правильний пакет, який дасть можливість, з одного боку, ввести справедливую систему оподаткування, з іншого – наповнити бюджет, і він не буде нести в собі корупційної складової і створювати проблеми для малого і середнього бізнесу».

Глава уряду оголосив базові тези напрацьованої податкової реформи. За його словами, насамперед йдеться про скорочення кількості податків із 22 до дев'яти: «Це була спільна позиція всіх членів коаліції».

Законопроект також передбачає зниження ставки податків для малого та середнього бізнесу: «При цьому ми вводимо мораторій на проведення перевірок малому і середньому бізнесу протягом двох років».

Що стосується оподаткування великого бізнесу, за словами А. Яценюка, «одностайно підтримано рішення щодо продовження всіх високих ставок, які чинні на сьогоднішній день по оподаткуванню ренти на нафту, газ та інші корисні копалини».

Крім того передбачено запровадження трансфертного ціноутворення для великого бізнесу, «який тепер не зможе ховати свої прибутки і свої статки в офшорних зонах». «Ми йдемо по шляху зменшення єдиного соціального внеску і детінізації заробітних плат», – підкреслив глава уряду. Він повідомив, що в змінах до Податкового кодексу залишена спеціальну систему оподаткування ПДВ підприємствам аграрного сектору: «Тобто той обсяг дотацій, які держава надає через податок на додану вартість, залишається у всіх товаровиробників – це була частина нашої коаліційної

угоди».

Водночас, за його словами, зернотрейдери не матимуть права на відшкодування ПДВ: «Таке право залишається виключно у виробників сільськогосподарської продукції».

А. Яценюк підкреслив, що відшкодування податку на додану вартість для виробника сільськогосподарської продукції є прямою допомогою, у тому числі й малому фермерському підприємству.

Стосовно оподаткування податком на доходи фізичних осіб, новий Податковий кодекс вводить оподаткування так званих пасивних доходів, зокрема дивідендів, процентів, роялті: «Це чесно і справедливо. Ми підвищуємо ставку податку для пасивних доходів – процентів, роялті й інвестиційних прибутків із 15 до 20 %».

«Для дивідендів, виплачених суб'єктами підприємницької діяльності, які є платниками податку на прибуток, ставка 5 %. Для суб'єктів підприємницької діяльності, які не є платниками податку на прибуток, – ставка 20 %», – повідомив А. Яценюк.

Він підкреслив, що податок на об'єкти житлової нерухомості зараховується та адмініструється місцевими органами влади: «Це доходи місцевих бюджетів. Ми повинні дати можливість місцевим бюджетам отримувати додаткові ресурси».

«Була дискусія з приводу того, щоб місцеві бюджети не зловживали щодо оподаткування так званої соціальної нерухомості. Саме тому підтримується пропозиція, внесена коаліцією депутатських фракцій, і ми встановлюємо мінімальні пороги. Не оподатковується до 60 м кв. для квартири і до 120 кв. м для будинку. Також не оподатковується нежитлова нерухомість, що використовується в аграрному секторі, промисловості, МАФи і кіоски, які є суб'єктами малого бізнесу, де люди самі собі зароблять, та ринки», – підкреслив глава уряду.

Щодо рентних платежів, А. Яценюк нагадав, що уряд уже підвищив ставки за рентними платежами для нафти, газу, газового конденсату. Зміни до Податкового кодексу встановлюють на постійній основі ставки рентної плати для нафти та конденсату – 45 % з покладів до 5 км, 21 % – з покладів понад 5 км; для природного газу, що реалізується не для потреб населення – 55 % з покладів до 5 км, і 28 % з покладів понад 5 км.

Прийнято також рішення про поетапне підвищення ставки незалежно від глибини видобутків стосовно так званих договорів про спільну діяльність: «I квартал поточного року – 60 %, II квартал – 65 %, починаючи з III кварталу поточного року – 70 %. Ідея полягає в тому, щоб стимулювати підприємства, які мають спільну діяльність щодо видобутку газу, на перехід на угоди з розподілу продукції», – наголосив він.

Закон передбачає збереження на постійній основі справляння рентної плати за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку, встановивши ставки плати в еквіваленті в доларах США, які відповідають світовим стандартам. Це, за

словами глави уряду, встановлюється окремим законом України.

У змінах до Податкового кодексу залишається запропоноване урядом застосування загальних умов оподаткування для інститутів спільного інвестування: «У нас рядові громадяни не є пайовими учасниками інститутів спільного інвестування і, на жаль, цей механізм використовується для ухилення від сплати податків. Саме тому ми прийняли рішення оподаткувати отримані фізичною особою доходи від інститутів спільного інвестування за ставкою 20 %».

Він окремо зазначив, що зрівнюються ставки за всіма видами пасивних доходів: «Усюди йде ставка 20 %. Щоби не було можливості ухилитися від оподаткування, використовуючи різного роду схеми і моделі».

А. Яценюк додав, що для юридичних осіб доходи від інститутів спільного інвестування включаються до бази оподаткування.

Залишається також запропоноване урядом збільшення фінансового результату платника податку на прибуток на 30 % вартості товарів за окремими операціями з вилученням норми про обмеження у віднесення на витрати товарів, робіт і послуг, що придбані у суб'єктів спрощеної системи оподаткування: «Той, хто працює з офшорами, не віднесе 100 % собі на витрати. Для суб'єктів малого і середнього бізнесу: ти заплатив і відніс собі на витрати те, що заплатив».

Закон також передбачає дію запропонованих урядом норм щодо безспірного стягнення коштів з рахунків і готівки по самостійно задекларованих платником податків податкових зобов'язаннях виключно на перше півріччя поточного року, якщо сума податку перевищує 5 млн грн і якщо немає узгоджених податкових зобов'язань з боку держави по відношенню до цього платника податків.

А. Яценюк повідомив, що уряд погодився на те, щоб зберегти пільговий режим оподаткування для освіти та медицини: «Скажу відверто, що низка послуг у сфері медицини в першу чергу повинні все-таки оподатковуватися податком на додану вартість. Але ви прийняли таке рішення – ми йдемо назустріч», – звернувся він до представників коаліції.

Він наголосив, що відбувалися тривалі дискусії щодо спеціальної процедури адміністрування податку на додану вартість: «Ми пішли на спільний компроміс, який полягає в наступному – передбачити тестовий режим застосування електронної системи адміністрування ПДВ з 1 лютого до 1 липня поточного року. Державна фіскальна служба щомісячно на своєму веб-сайті публікує список боржників і суми боргу по всіх податках усіх суб'єктів підприємницької діяльності. Це норма закону для того, щоби ми бачили конкретно, хто не платить, які суми, по якій податковій зареєстровані такі платники податків».

Запроваджено також податок на розкішні автомобілі – як дизельних, так і бензинових машин з об'ємом двигуна більше за 3000 куб. см, віком до п'яти років.

Закон передбачає встановлення ставки акцизного податку з роздрібних продажів пива, алкогольних напоїв, тютюнових виробів і палива у розмірі

5 % від обсягу реалізації. А. Яценюк підкреслив, що ці кошти будуть зараховуватись до місцевих бюджетів: «Місцеві органи влади вимагають ресурсу. Ми даємо цей ресурс, але ми також даємо їм відповідальність за адміністрування і справляння цих видів податків».

«Плати за ліцензії на торгівлю алкогольними напоями та тютюновими виробами уряд своїм рішенням підвищує з урахуванням інфляції та реальної вартості таких ліцензій. Тобто ми підвищуємо всі ставки по ліцензіям, які видаються на торгівлю алкогольними та тютюновими виробами», – повідомив глава уряду.

У законі зберігаються чинні податкові пільги для підприємств громадських організацій інвалідів: «Буду вимагати від Державної фіскальної служби, щоб під назвою громадської організації інвалідів не ховалися ті, хто намагаються уникнути оподаткування. А реальні громадські організації інвалідів залишаються на пільгах».

Змінами до Податкового кодексу вводиться і оподаткування обороту лотерей за ставкою 10 %: «Оподаткування лотерей було 10 % від призового фонду. Призовий фонд був копійки, а загальний оборот були десятки і сотні мільйонів. З прийняттям змін до Податкового кодексу тепер – оподаткування обороту лотерей за ставкою 10 %».

Закон передбачає обов'язкове застосування реєстраторів розрахункових операцій з 1 липня 2015 р. – фізичними особами-підприємцями, крім тих, які здійснюють діяльність на ринках, продаж товарів у роздрібній торговельній мережі, через засоби пересувної мережі, з 1 січня 2016 р. – фізичними особами-підприємцями, крім тих, які здійснюють діяльність на ринках, продаж товарів у роздрібній торговельній мережі через засоби пересувної мережі з 1 січня 2016 р.: «З 1 липня 2015 р. запроваджується електронний кабінет платника податку. Це повинна зробити податкова адміністрація, де фактично буде електронне дос'є кожного платника податку».

З часу запровадження електронного адміністрування ПДВ у повному обсязі припиняється перевірка вхідного ПДВ.

А. Яценюк також наголосив, що уряд у найкоротші терміни підготує та внесе на розгляд парламенту законопроект про додаткове запровадження складу податку на майно – податок на предмети розкоші (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 28.12).

Уряд продовжив термін обліку внутрішньо переміщених осіб до 1 лютого 2015 р.

Урядом прийнято рішення внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України № 637 від 5 листопада 2014 р. стосовно продовження на місяць терміну обліку осіб, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції, – замість 31 грудня 2014 р. до 1 лютого 2015 р. Про це повідомив міністр соціальної політики П. Розенко на брифінгу в Будинку уряду 29 грудня.

«Ця дата, кінцева дата взяття на облік, розповсюджується лише на тих

осіб, яким до 1 жовтня 2014 р., коли була прийнята постанова КМУ № 509, уже були призначені відповідні соціальні виплати, але вони не перебували на обліку в наших обласних управліннях, – пояснив П. Розенко. – Щодо всіх інших людей, які прибувають зараз і прибуватимуть надалі, немає жодних обмежень щодо взяття на облік. Вони можуть це зробити в будь-який момент у будь-якому управлінні по всій території України».

Водночас міністр наголосив, що відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», допомогу отримують лише особи, які тимчасово переміщені в межах України та мають відповідні позначки про своє місцеперебування.

«Соціальну допомогу від держави отримують саме внутрішньо переміщені особи, ті люди, які постійно зараз проживають на території України, а не ті, які виїжджають на контрольовану українською владою територію України, отримують допомогу і повертаються назад, на територію, яка контролюється бойовиками. Це вимоги закону і ми, органи соціальної політики, будемо чітко дотримуватися саме цих норм», – наголосив П. Розенко, додавши що «відповідним службам МВС буде дано доручення щодо перевірки місця проживання цих осіб».

На сьогодні вже обліковано приблизно 810 тис. внутрішньо переміщених осіб, що становить 550 тис. родин. До Пенсійного фонду України звернулося понад 800 тис. пенсіонерів, понад 700 тис. уже отримують виплати, всі інші справи перебувають у стадії обробки. До центрів зайнятості звернулося понад 32 тис. осіб, з них 20 тис. офіційно отримали статус безробітного.

«Уже профінансовано приблизно 400 млн грн, виділених лише на програму переміщених осіб, окремо понад 2 млрд грн виплачено по Пенсійному фонду України», – сказав П. Розенко (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 29.12).

Запропоноване урядом України введення додаткового імпортного збору буде проводитись виключно за правилами СОТ. Про це заявив міністр економічного розвитку і торгівлі України А. Абромавичус 26 грудня під час брифінгу в Будинку уряду.

«Наскільки нам відомо, у договорі СОТ прописано, що країна, яка відчуває серйозні економічні умови, має можливість запровадження таких заходів на тимчасовій основі», – зауважив А. Абромавичус.

За словами міністра, новорічні свята відтермінували діалог з цього приводу з європейськими партнерами (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 26.12).

МОЗ України залучило гуманітарну допомогу на суму понад 40 млн грн. Основними постачальниками допомоги стали ВООЗ, уряд Грузії, Фонд народонаселення ООН в Україні та вітчизняні виробники.

Для поліпшення ситуації із забезпеченістю населення лікарськими

засобами та виробами медичного призначення за останні два місяці МОЗ України залучило гуманітарної допомоги від ВООЗ, уряду Грузії, Фонду народонаселення ООН в Україні та інших міжнародних організацій на загальну суму 10 806 948,49 грн. Про це під час брифінгу в КМУ про підсумки проведення державних закупівель у 2014 р. повідомив міністр охорони здоров'я України О. Квіташвілі.

Зокрема, як доповів міністр, урядом Грузії було надано ліки, інсуліни, вакцини, вироби медичного призначення та витратні матеріали для проведення апаратного гемодіалізу на загальну суму понад 5 млн грн. Всесвітня організація охорони здоров'я надала лікарські засоби та вироби медичного призначення у вигляді акушерських наборів і міжвідомчих медичних наборів для невідкладної допомоги на загальну суму понад 3,5 млн грн, а також україно необхідні 300 000 доз правцевого анатоксину на суму понад 260 тис. грн. Фірма «АстраЗенека ЮК Лімітед» (Велика Британія) надала сучасні препарати для знеболення та антибіотики на загальну суму 1 млн 217 тис. грн. Фонд народонаселення ООН надав ліки та вироби медичного призначення у вигляді міжвідомчих медичних наборів для невідкладної допомоги на загальну суму понад 820 тис. грн.

Крім того вітчизняні фармовиробники також узяли активну участь у наданні благодійної допомоги для потреб АТО, закупивши медпрепарати на загальну суму 466 тис. грн. Загалом, за словами міністра, МОЗ України залучив гуманітарної допомоги від різних благодійників на суму понад 40 млн грн.

О. Квіташвілі також повідомив, що протягом грудня – січня Глобальним Фондом буде здійснено поставку дитячих форм ліків для ВІЛ-інфікованих дітей та протитуберкульозних препаратів 2-ої черги на загальну суму 6,6 млн дол. США. А згодом, завдяки допомозі бюро ВООЗ в Україні, через ЮНІСЕФ буде закуплено вакцини на 3,5 млн канадських доларів (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2014. – 29.12).*

Інвентаризація земель сільськогосподарського призначення державної власності визначена одним із пріоритетних завдань діяльності Державного агентства земельних ресурсів України на 2015 р. До 1 січня 2016 р., відповідно до Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Коаліційної угоди, цей процес буде завершено.

На сьогодні органи земельних ресурсів завершили роботи з інвентаризації 1,6 млн га земель сільськогосподарського призначення державної власності, що становить 15 % від загальної площі таких земель (10,5 млн га). У результаті в Державному земельному кадастрі зареєстровано 92 тис. земельних ділянок загальною площею 1,6 млн га. Натепер затверджено 92 тис. технічних документацій із землеустрою щодо проведення інвентаризації земель. Вартість робіт становить 202,7 млн грн.

Як відомо, основною метою проведення інвентаризації земель, як і будь-якого виду робіт із землеустрою, є наповнення даними Державного

земельного кадастру. Як повідомлялося раніше, для вироблення єдиних підходів щодо проведення інвентаризації земель Держземагентство розробило Порядок проведення інвентаризації земель, який було затверджено постановою Кабінету Міністрів України. Зазначеним порядком встановлено вимоги до проведення інвентаризації земель, розроблено та надано виконавцям робіт механізм проведення інвентаризації земель. Зокрема, територіальним органам земельних ресурсів доручено відобразити на планово-картографічних матеріалах усі землі та земельні ділянки сільськогосподарського призначення державної власності. На сьогодні ця робота успішно виконана (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 29.12).

Держенергоефективності розробляє дорожню карту зі скорочення споживання та заміщення газу для регіонів. Цьому питанню була присвячена робоча нарада під головуванням очільника Держенергоефективності С. Савчука за участю голови правління Біоенергетичної асоціації України Г. Гелетухи, інших профільних експертів, представників центральних і місцевих органів влади.

За словами С. Савчука, агентством уже чимало зроблено для скорочення та заміщення споживання газу. Зокрема, успішно діє програма пільгового кредитування населення на придбання негазових котлів. Запущено механізм тарифного стимулювання виробництва тепла з інших, крім газу, видів палива. Немає жодного регіону, де б уже сьогодні не спостерігалася позитивна динаміка встановлення промислових котлів для виробництва тепла з альтернативних видів палива у бюджетній сфері та на підприємствах. Прийшов час систематизувати всі напрацьовані механізми, поширити їх в регіонах країни разом із конкретними завданнями щодо скорочення та заміщення газу.

Попередній проект дорожньої карти, розроблений агентством, передбачає ряд завдань для областей України: від визначення цілей та заходів щодо скорочення споживання газу та заміщення його іншими видами палива до 2020 р. до звітування про виконання плану.

За пропозицією голови правління Біоенергетичної асоціації України Г. Гелетухи, регіони мають самостійно визначати проміжні цілі та заходи зі скорочення споживання газу до 2020 р. окремо для кожного сектору: житлово-комунальне господарство, бюджетна сфера, промисловість, населення (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 26.12).

У Міністерстві молоді та спорту України відбулося установче засідання робочої групи з питань удосконалення нормативно-правової бази щодо забезпечення реалізації державної молодіжної політики та розробки Концепції Державної цільової соціальної програми молодіжної політики на 2016–2020 рр.

Участь в обговоренні взяли міністр молоді та спорту І. Жданов, заступник міністра С. Митрофанський, члени робочої групи, представники громадських організацій, фахівці Мінмолодьспорту.

«Налагоджений зв'язок та пряма робота із громадськими організаціями важливі для підготовки якісного документа Концепції. Молодь має брати безпосередню участь у його розробці, чітко розуміючи, що готує його для себе», – зазначив І. Жданов під час спілкування із членами робочої групи.

Під час зустрічі всі учасники отримали проект концепції для подальшої роботи із внесенням пропозицій. Наступна зустріч відбудеться 5 січня 2015 р. (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2014. – 26.12).

Відбулася зустріч міністра соціальної політики П. Розенка з Надзвичайним та Повноважним Послом Держави Ізраїль в Україні Е. Белоцерковські та заступником Надзвичайного та Повноважного Посла Держави Ізраїль в Україні І. Каган.

Під час зустрічі сторони обговорили ряд важливих питань щодо надання різного виду допомоги від Держави Ізраїль.

Посол Е. Белоцерковські підкреслив, що Україна є країною-партнером для Ізраїлю та додав, що його держава готова поділитися досвідом стосовно реабілітації військовослужбовців і цивільного населення, постраждалих від конфлікту на Донбасі. Зокрема, посол розповів про три напрями для співпраці, а саме: надання допомоги при роботі з людьми, які отримали психологічні травми у зв'язку з ситуацією на Сході України.

У свою чергу П. Розенко зазначив, що Мінсоцполітики розроблено програми соціально-психологічної реабілітації для постраждалих у зоні АТО та запевнив у повній готовності до співпраці з ізраїльськими колегами: «Ми зробимо все, щоб допомога була надана людям, яким вона дійсно необхідна. Упевнений, що досвід Ізраїлю нам допоможе» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2014. – 26.12).

Заступник міністра освіти і науки П. Полянський провів прес-конференцію з питань дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійно-технічної освіти за підсумками 2014 р.

Він зазначив, що цьогоріч пріоритетами роботи МОН у рамках названих складників освіти були: дебюрократизація школи та педагогічна свобода вчителя, внесення змін до навчальних програм, рішення на користь українських школярів і дошкільнят, зважаючи на тимчасову окупацію Росією Криму і російсько-українську війну, а також робота над проектом нового рамкового Закону «Про освіту».

П. Полянський наголосив, що міністерство, запроваджуючи зміни, взяло собі за правило будь-які освітні зміни попередньо обговорювати з експертним середовищем і громадянським суспільством, враховуючи, чого першою чергою потребують учні, батьки, вчителі та студенти. Також було

впроваджено ряд тактичних змін у змісті середньої освіти, головною метою яких є розвантаження навчального процесу для учнів і педагогів. Крім того було розпочато новий, в електронній формі, відбір підручників безпосередньо шкільними вчителями, поєднано ДПА і ЗНО з української мови та літератури, накладено мораторій на перевірку та шкіл та інші кроки. Крім того впродовж року міністерство зробило все необхідне, щоб українські школярі з тимчасово окупованого Криму та Донбасу, де тривають бойові дії, могли завершити навчання в будь-якій школі України та отримати державний документ про освіту (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 25.12).

Столична влада затвердила порядок розміщення МАФів.

На засіданні Київради депутати підтримали проект рішення «Про особливості застосування Порядку розміщення тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності в місті Києві».

«Кожен МАФ повинен працювати законно. І ми повинні були систематизувати роботу малих архітектурних форм і припинити захаращення кіосками проїжджої частини, тротуарів, виходів з метро, що псує зовнішній вигляд міста, створює незручності для киян та робить столицю великим базаром. Сьогодні ми затвердили правила розміщення МАФів, які передбачають чіткий облік усіх МАФів і зокрема сплату ними пайової участі», – зазначив київський міський голова В. Кличко в коментарі журналістам. Він зауважив, що ключові правила щодо розміщення МАФів столична влада розробляє за участі громадськості, експертів і власне підприємців.

Згідно з рішенням, Київрада доручила КМДА до 15 лютого 2015 р. затвердити зміни до Комплексної схеми розміщення тимчасових споруд торговельного, соціально-культурного чи іншого призначення, а потім до 31 грудня 2015 р. привести розміщення цих споруд відповідно до схеми. До 1 січня 2016 р. всі споруди, які не відповідають Комплексній схемі, повинні бути демонтовані. Затверджена схема дає чітку відповідь, які кіоски встановлені законно, а які – ні. Місця встановлення споруд розподілятимуться на конкурсній основі прозоро та відкрито. Крім того гарантується збереження бізнесу за умови заміни кіосків на нові, більш сучасні торгові точки протягом п'яти років (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 26.12).

ПОЛІТИКА

Президент США Б. Обама убежден, что, нарушив суверенитет Украины, Москва совершила стратегическую ошибку. Такое заявление он сделал в интервью американской некоммерческой радиокomпании NPR,

полный текст которого был опубликован в понедельник, 29 декабря (<http://korrespondent.net/world/worldabus/3462119-obama-rossyia-sovershyla-stratehycheskuui-oshybku-narushyv-suverenytet-ukraynu>).

«В свое время я говорил, что мы не хотим войны с Россией, однако мы можем оказывать постоянное давление, взаимодействуя с нашими европейскими партнерами и выступая в качестве основы международной коалиции, цель которой – противостоять нарушению Россией суверенитета другой страны», – подчеркнул американский президент. По его словам, он предупреждал, что в долгосрочной перспективе подобные действия со стороны Москвы «окажутся стратегической ошибкой».

Отвечая на вопрос журналиста, Б. Обама поставил под сомнение слова о том, что, аннексировав Крым, российский президент В. Путин «переиграл всех» стратегически и «укрепил мощь России». «Сегодня я чувствую, что, по крайней мере, за пределами России многие, возможно, думают, что действия Путина не были настолько разумными», – резюмировал он.

По словам американского лидера, Вашингтон продолжает последовательную политику санкций с целью оказания дальнейшего давления на Москву. Стабильность санкционного воздействия на РФ с течением времени сделает «экономику России достаточно уязвимой», полагает президент США. Кроме того «огромные трудности» для российской стороны будет представлять необходимость справляться с возможным колебанием цен на энергоносители, добавил он.

«Однако мы также должны убедиться в том, что наши собственные финансы в порядке. Мы должны убедиться в том, что делаем все необходимое для наращивания нашей производственной базы. Потому что в конечном итоге наше большое преимущество над Россией заключается в том, что у нас есть динамичная, жизнеспособная экономика, а у них (россиян. – Прим. ред.) – нет, – сказал Б. Обама. – Они полагаются на нефть, а мы полагаемся и на нефть, и на iPad, и на производство фильмов, и на многое другое» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 29.12).

С. Лавров обговорив із главою МЗС Німеччини події в Україні.

Глави зовнішньополітичних відомств Росії та Німеччині С. Лавров і Ф.-В. Штайнмайер обговорили під час телефонної розмови розвиток ситуації в Україні з урахуванням минулого засідання контактної групи. Про це повідомили в МЗС РФ, передає УНН.

«Було продовжено обговорення розвитку ситуації в Україні з урахуванням минулого засідання контактної групи у Мінську, яке відбулося 24 грудня, а також здійсненого в останні дні обміну полоненими між конфліктуючими сторонами», – інформували в міністерстві.

За інформацією прес-служби відомства, міністри підкреслили необхідність подальших зусиль з виконання мінських домовленостей і налагодженню загальноукраїнського діалогу, спрямованого на розв'язання кризи в Україні (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). –

2014. – 28.12).

Министр иностранных дел России С. Лавров заявил, что урегулирование кризиса в Украине вполне возможно в 2015 г., но при условии, если Киев и Юго-Восток договорятся между собой без внешнего влияния.

«Урегулирование (кризиса в Украине. – Ред.) не просто возможно, но и вполне реально. Нынешний трагический этап в истории Украины должен быть преодолен на основе восстановления национального согласия, обеспечения компромисса, баланса интересов и выстраивания подлинно равноправных отношений между всеми регионами этой страны», – цитирует С. Лаврова пресс-служба МИД РФ (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3461954-lavrov-nazval-uslovyeh-urehulyrovanyia-ukraynskoho-kryzysa>).

Он отметил, что украинский кризис будет продолжаться до тех пор, пока сами украинцы, «без суфлеров из Брюсселя или Вашингтона», не договорятся об этом между собой. «В том числе о том, что будет собой представлять украинское государство, как в нем будут защищаться и соблюдаться права граждан и национальных меньшинств, каков будет гарантированный статус русского и других языков, как в целом будет организована жизнь каждого региона», – заявил С. Лавров.

Российский министр подчеркнул, что Москва будет выступать за налаживание «устойчивых прямых контактов Киева с Донецком и Луганском в контексте прошедших там выборов» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>)). – 2014. – 29.12).

25 декабря под стенами Верховной Рады Украины прошли сразу несколько митингов. Несколько сотен человек собрались возле парламента, сообщают УНН.

В частности, под ВР пришли активисты, требовавшие люстрации первого заместителя ДФС В. Хоменко.

Под стены ВР пришли представители Академии наук и Академии педагогических наук, требуя не сокращать финансирование науки.

Также к парламентариям с требованиями приходили представители букмекерского бизнеса Украины. Они требуют легализовать их бизнес. Люди хотят иметь официальную работу и зарплату. Букмекеры кроме плакатов принесли под стены парламента мячи, надетые на палки.

Кроме того, как передает корреспондент УНН, несколько сотен человек находятся в Мариинском парке, а также подходят со стороны станции метро «Арсенальная». Пока еще неизвестно, присоединятся ли они к митингам, которые уже проходят или выдвинут другие требования (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>)). – 2014. – 25.12).

У неділю, 28 грудня, під Верховною Радою України відбулася масштабна акція протесту «фінансового майдану».

Близько 500 мітингувальників притестували проти «банківського беззаконня», прийняття нових акцизів і митних зборів, та вимагали від депутатів, що зібрались на пленарне засідання, прийняти пакет законів, що спрямовані на зміну умов виплат валютних кредитів і повернення до старого курсу долару.

Мітингувальники намагалися прорватися до Верховної Ради, що спричинило сутички із правоохоронцями.

Також деякі депутати, а саме О. Продан та О. Барна, виходили до людей і розмовляли з ними, проте незадоволені протестувальники зустріли їх прохолодно (*Радіо «Свобода»* (<http://www.radiosvoboda.org>). – 2014. – 28.12).

До будинку Прем'єр-міністра А. Яценюка у Нових Петрівцях, що під Києвом, приїхало 25 машин «Автомайдану». Близько півсотні активістів пікетували особняк Прем'єра з вимогами швидше проводити реформи. Про це розповів УНН один із організаторів акції А. Дібрівка.

«Ця акція як нагадування про ті обіцянки, про які Яценюк говорив ще дев'ять місяців назад. Ми в очікуванні реформ і змін, і ми ще раз хотіли йому нагадати, що треба робити щось і проводити реформи», – прокоментував А. Дібрівка. За його словами, будинок Прем'єра пікетувало близько півсотні атомайданівців на 25 автомобілях.

Нагадаємо, частина атомайданівців 28 грудня брали участь у пікетуванні парламенту.

Як повідомлялося, перед засіданням Верховної Ради під стінами парламенту зібралися представники «фінансового майдану», «Реанімаційного пакета реформ» і різних політсил, які висували до нардепів різні вимоги (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 28.12).

Під будівлею КМДА мітингували захисники навколишнього середовища, які провели акцію «Ялинка з батарейок і ламп – захистимо своє право на безпечне довкілля», передає кореспондент УНН.

Уже багато років в Україні є актуальною проблема системи збору та утилізації токсичних відходів – батарейок і люмінесцентних ламп. Досі проблема вирішувалася в основному силами небайдужих екологів, активістів і волонтерів. Але останнім часом їх зусилля не тільки не підтримуються державою, але і блокуються, стверджують активісти. Ініціативна група волонтерів, щоб привернути увагу громадськості до цієї проблеми, влаштувала передноворічну акцію зі встановлення пам'ятника Ялинці з батарейок, як символу не вирішено питання з утилізацією токсичних відходів в Україні.

Також активісти встановили скриньку для відпрацьованих батарейок під

стінами Київради для проведення там їх постійного збору (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 27.12).

Голова партії «Батьківщина» Ю. Тимошенко вважає, що новообрана Верховна Рада разом з Президентом та урядом має провести швидкі, радикальні та стратегічні реформи, однак почати реформування країни парламент має із себе.

«Розпочати треба з підвищення іміджу самого парламенту, з очищення іміджу самого парламенту, з повернення віри до самого парламенту. І тому реформи парламент мусить почати з себе», – наголосила вона на прес-конференції.

Ю. Тимошенко оприлюднила першочергові кроки, які партія «Батьківщина» пропонуватиме зробити новій Верховній Раді до початку голосування за стратегічні реформи, важливі для країни.

Першим кроком, на її думку, має стати скасування недоторканності президента, народних депутатів і суддів. Вона повідомила, що командою «Батьківщини» уже розроблений відповідний законопроект про зміни до Конституції, який направлений на підпис усім іншим партіям і фракціям нового парламенту.

Ю. Тимошенко зазначила, що для розгляду законопроекту про внесення змін до Основного закону необхідно зібрати 150 підписів і висловила сподівання, що цей законопроект підпишуть майже 300 депутатів. За її словами, «Батьківщина» заради розгляду законопроекту щодо недоторканності готова поступитися авторством і може підписати цей документ навіть останньою (*Сайт партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»»* (www.byut.com.ua). – 2014. – 26.12).

Розширення повноважень РНБО не порушить існуючий баланс сил між Президентом, Прем'єром і парламентом країни. Про це в ефірі телеканалу БТБ заявив політолог В. Гончарук, передає УНН.

«Багато в чому цей орган залежить від того, хто є секретарем. Особистісний фактор в Україні більш значущий, ніж ті функції, які виділяються цьому органу. Тому я б не перебільшував ту небезпеку, яку може нести цей орган як третій орган влади. Ні, цього не буде. Фактично той баланс сил, який ми сьогодні маємо між Президентом, Прем'єр-міністром і парламентом, він буде дотриманий. І в цьому плані повноваження РНБО не будуть відігравати вирішальну роль», – упевнений В. Гончарук.

Він зазначив, що в умовах воєнного конфлікту з Росією розширення повноважень РНБО було життєво необхідно. «Усі чудово розуміють, що Україна веде важку війну з РФ, та посилення таких органів, як РНБО, силових структур – просто життєво необхідно. Це не питання внутрішніх дискусій, це питання самовиживання України. РНБО відповідає за питання національної безпеки. Це не тільки військова безпека, але і економічна

безпека, екологічна безпека», – сказав В. Гончарук (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 27.12).

Очільник Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко вважає, що керівництву країни необхідно відмовитися від використання сірих схем в енергетиці та лобіювання своїх бізнес партнерів, передає УНН.

«Інформація про те, що постачання електроенергії з Росії буде здійснювати якийсь посередник, близький до бізнес-партнера президента російського підприємця К. Григоришина, може негативно вплинути на імідж президента, особливо в світлі всього, що відбувається в країні», – зазначив В. Фесенко.

Він додав, що останнім часом у суспільстві зріс запит на прийняття прозорих рішень і якщо влада не відмовиться від лобіювання комерційних інтересів, то це призведе до нових протестів у суспільстві.

Раніше у ЗМІ було опубліковано розслідування, у якому стверджував, що на поставки електроенергії в Україні претендує офшорна компанія Perlisio Limited, підконтрольна російському олігархові К. Григоришину. ЗМІ стверджують, що її інтереси відстоює Президент П. Порошенко і міністр енергетики В. Демчишин (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 27.12).

ЕКОНОМІКА

Міжнародний валютний фонд приїде до Києва 8 січня, щоб відповідно до домовленостей з органами влади України розпочати свою роботу.

Як зазначається в офіційному повідомленні, команда фахівців місії МВФ оперативно співпрацює з представниками влади України над забезпеченням продовження обговорення підтримуваної МВФ програми реформ, яка націлена на стабілізацію економіки України та відновлення сталого економічного зростання.

Очікується, що місія працюватиме в Україні до кінця січня (*Урядовий портал* (www.kmi.gov.ua). – 2014. – 29.12).

За півроку Україна експортувала 18,5 млн т зерна.

Фактичні обсяги експорту становлять 18,533 млн т, з яких: пшениці – 8002 тис. т; кукурудзи – 6785 тис. т; ячменю – 3552 тис. т та інших зернових – 194 тис. т. Про це йдеться у повідомленні Мінагропроду.

Як зазначається, завантажено на кораблі – 394 тис. т.

Таким чином, обсяги експортованих і підготовлених до експорту зернових становлять 18927 тис. т (пшениці – 8145 тис. т, ячменю –

3580 тис. т і кукурудзи – 7008 тис. т).

«Ціни попиту на зернові в даний час коливаються в залежності від регіону: на пшеницю 3-го класу – від 2350 до 3380 грн/т, на фуражну пшеницю 6-го класу від 1880 до 3100 грн/т», – йдеться у повідомленні.

На сьогодні ціни на продовольчу та фуражну пшеницю становлять: на пшеницю 3 класу – 2837 грн/т, на фуражну – 2451 грн/т.

Середні ціни на ячмінь становлять 2352 грн/т, на кукурудзу – 2273 грн /т (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2014. – 28.12).*

28 грудня в 5:59 ранку був відключений від мережі дією захисту від внутрішніх пошкоджень генератора енергоблок № 6 Запорізької АЕС. Про це повідомляє НАЕК «Енергоатом», передає «Інтерфакс-Україна».

«Реакторна установка знаходиться на 40 % потужності. Причини спрацьовування захисту з'ясовуються», – наголошується в релізі компанії.

Після усунення несправності енергоблок був підключений до мережі 28 грудня 2014 р. о 22:35. Ведеться набір потужності.

Станом на 29 грудня в роботі всі шість енергоблоків станції.

Радіаційний фон на промайданчику і в санітарно-захисній зоні (територія навколо АЕС радіусом 2,5 км) – 8-12 мікрорентген на годину, що відповідає природному радіаційному фону в місці розташування Запорізької АЕС (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 28.12).*

Оператор газотранспортной системы Венгрии FGSZ Ltd заявил о готовности начать реверс природного газа в направлении Украины с 1 января 2015 г. Об этом говорится в сообщении на сайте венгерской компании, пише «РБК-Україна».

В FGSZ Ltd заявляют, что объемы реверса газа в Украину будут зависеть от соответствующих технических и коммерческих условий.

Напомним, глава НАК «Нефтегаз» А. Коболев рассчитывал на возобновление реверса газа из Венгрии в декабре – январе.

25 сентября в НАК «Нефтегаз Украины» сообщили, что Венгрия под давлением России прекратила реверс газа в Украину.

Венгерская сторона объяснила остановку реверса газа в Украину использованием трубопровода для внутренних потребностей (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2014. – 29.12).*

Метрополітен отримав кошти на ремонт вагонів.

Київська міська рада збільшила статутний фонд КП «Київський метрополітен» на 40 млн грн. Зокрема, кошти будуть спрямовані на придбання 139 рам візків, необхідних для ремонту вагонів.

З інвентарного парку служби рухомого складу тимчасово вилучено з

експлуатації 82 пасажирських вагони, а це 10 % від загальної кількості (824 од.), як повідомили в КП «Київський метрополітен».

До кінця січня наступного року через закінчення терміну експлуатації буде вилучено ще 66 вагонів.

Нагадаємо, що нещодавно столична підземка отримала 95 модернізованих вагонів, які наразі перевозять пасажирів на Святошинсько-Броварській лінії (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 26.12).*

Якщо в жовтні інтернет-продаж квитків на поїзди становив 14,6 % від загальної кількості реалізованих залізничних квитків, то в листопаді він зріс до 17,3 %. Про це йдеться в повідомленні «Укрзалізниці».

«Упродовж грудня вже зарезервовано та придбано через Інтернет майже 688,7 тис. квитків, з них – 472 тис. електронних квитків, які можна самостійно роздрукувати та йти на посадку до поїзда», – зазначається в повідомленні.

Наразі така послуга розповсюджується на всі поїзди внутрішнього сполучення крім регіональних і додаткових поїздів, додають в «Укрзалізниці».

Як відомо, електронні квитки мають статус розрахункового документа (фіскального чека).

Усього у 2014 р. пасажирів зарезервували та придбали через Інтернет 5,8 млн проїзних документів, а з початку впровадження послуги інтернет-продажу понад 13,5 млн квитків, з них 3,7 млн – електронних проїзних документів (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2014. – 29.12).*

На 1 млн настоящих гривен приходится 3,4 поддельных. Об этом сообщил заместитель директора Департамента организации изготовления и защиты денег и бланков ценных бумаг Нацбанка В. Тищенко, передает «РБК-Украина». По его словам, наиболее часто подделки попадают среди банкнот номиналом в 100, 50 и 20 грн. «Традиционно поддельные банкноты [наиболее] распространены в Киеве и области, то есть в густонаселенных областях», – добавил он. Отметим, в Украине увеличилось число фальшивых купюр номиналом 500 грн.

Как сообщалось ранее, НБУ презентовал обновленную банкноту номиналом 100 грн с усовершенствованной системой защиты (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2014. – 29.12).*

У Криму назначили поїзди до материкової частини України. «Кримська залізниця назначила пасажирські поїзди Сімферополь – Джанкой і Джанкой – Армянськ в прямому і зворотному напрямку». Про це на своїй сторінці в Facebook написав начальник КЗ А. Каракулькін. За його

словами, це зроблено «з метою забезпечення транспортних потреб жителів і гостей Криму» (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2014. – 29.12).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Дефіцит зведеного платіжного балансу у листопаді скоротився до 2,6 млрд дол. Про це повідомили УНН у прес-службі Національного банку України.

За інформацією відомства, у листопаді дефіцит поточного рахунку скоротився до 414 млн дол., порівняно з 515 млн дол. у жовтні.

Експорт товарів знизився на 4,1 % порівняно з жовтнем – до 4,1 млрд дол. Це сталося переважно внаслідок зменшення цін на основні експортні товари.

Імпорт товарів скоротився на 5,3 % порівняно з жовтнем – до 4,6 млрд дол.

Крім того, за повідомленням НБУ, дефіцит капітального та фінансового рахунку становив 2,2 млрд дол., зокрема через виплати заборгованості НАК «Нафтогаз України».

За прямими іноземними інвестиціями спостерігався чистий приплив коштів – 81 млн дол., але їхні обсяги скоротилися порівняно з жовтнем (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua)*. – 2014. – 28.12).

Банкіри застерігають владу від краху банківської системи.

Асоціація «Український кредитно-банківський союз» застерігає владу, що захист інтересів купки валютних боржників задля їх вигоди позбавляє власності більшість учасників фінринку та загрожує Україні повною втратою довіри до банківської системи та підривом економіки держави. Про це повідомляє прес-служба союзу.

Таку думку висловили в УКБС на поспішне прийняття закону № 1610 щодо введення мораторію на стягнення валютних боргів за рахунок застави, який прийнятий без дотримання встановленої процедури обговорення до II читання.

«Прийнятий закон порушує всі вказані законодавчі гарантії та необґрунтовано перекладає всі збитки від різкої девальвації гривні виключно на банківську систему й її вкладників. Без будь-якої участі «валютних» боржників, які свідомо йшли на валютні ризики, беручи більш дешеві кредити у валюті, а також відмовлялись від пропозицій банків перевести свої кредити у гривневі (у т. ч. за курсом 7,99 грн/дол.)», – ідеться в повідомленні.

Як зазначають у союзі, на сьогодні близько 50 тис. фізосіб, які мають валютні кредити під заставу житла, землі, нежитлових приміщень. «Не всі з

них є малозабезпеченими або придбали в кредит єдине житло. То в чий інтересах працює ВР, яка приймає деструктивні для більшості громадян і економіки України рішення», – кажуть банкіри.

УКБС зауважує, що підхід, за яким підтримка надається позичальнику залежно від валюти кредитування, а не залежно від рівня його матеріального забезпечення та соціальної захищеності, є невиваженим і несправедливим порівняно з сумлінними позичальниками, які сплачують гривневі кредити за ринковими ставками, та понад 45 млн вкладниками, коштами яких користуються «привілейовані» боржники.

Натомість «валютний популізм» політиків не лише підриває довіру до банківської системи з боку населення, кошти якого є основним ресурсним джерелом і важливою запорукою для курсової стабільності.

Іноземні інвестори вже попередили, що не будуть інвестувати в Україну, доки влада не захистить права кредиторів (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 29.12).

НБУ принял решение о ликвидации двух банков и один признал неплатежеспособным.

Нацбанк отнес Укрбизнесбанк к категории неплатежеспособных, а также принял решение о ликвидации и отзыве лицензии еще двух банков. Об этом сообщает пресс-служба НБУ (<http://korrespondent.net/business/financial/3462048-v-ukrayne-zakryvauitsia-esche-try-banka>).

Как пояснил первый заместитель председателя Нацбанка А. Писарук, ранее в Укрбизнесбанке был введен особый режим контроля путем назначения куратора, затем он был отнесен к категории проблемных. Однако владельцы и руководство финансового учреждения не разработали и не подали в НБУ план финансового оздоровления, в связи с чем банк признали неплатежеспособным.

Кроме того, НБУ принял решение о ликвидации и отзыве лицензии «Терра банка» и КБ «Актив-банк». В связи с ухудшением показателей деятельности ПАО «Терра банк» НБУ ввел с середины июля 2014 г. особый режим контроля за его деятельностью путем назначения куратора. В начале августа регулятор признал банк проблемным, а впоследствии – неплатежеспособным и ввел временную администрацию. Рассмотрев предложение Фонда по ликвидации неплатежеспособного ПАО «Терра банк», правление Нацбанка приняло решение о ликвидации и отзыве его банковской лицензии с 24.12.2014 г.

В ПАО «КБ “Актив-банк”» с апреля ухудшалось финансовое состояние, что было связано с неудовлетворительным качеством активов, что повлекло проблемы с ликвидностью и невыполнение обязательств перед вкладчиками и кредиторами. После проверки банк признали проблемным, а затем неплатежеспособным.

Отметим, в Фонде гарантирования вкладов физических лиц не

исключают признание неплатежеспособными в ближайшее время до 10 банков (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 29.12).

Газа в подземных хранилищах Украины стало еще меньше.

Наибольший объем газа хранится в Бильче-Волицко-Угерском хранилище.

По состоянию на 27 декабря украинские газовые хранилища были заполнены лишь на 36,98 %. Украина сократила количество газа в подземных хранилищах по состоянию на 27 декабря на 0,61 % – до 11,816 млрд куб. м. Об этом свидетельствуют данные ассоциации Европейских операторов подземных газовых хранилищ (GSE).

Как сообщалось, количество газа в подземных хранилищах за последние несколько месяцев продолжает сокращаться. По состоянию на 9 декабря украинские ПХГ были заполнены на 40,55 % (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 29.12).

Національна комісія, що здійснює державне регулювання в сферах енергетики та комунальних послуг, збільшила роздрібні тарифи енергопостачальних компаній на електроенергію на січень 2015 р.

Тарифи закріплені постановою НКРЕКП № 919 від 24 грудня 2014 р., передає «Інтерфакс-Україна».

Роздрібні тарифи для споживачів першого класу напруги з 1 січня становитимуть 108,37 к. за 1 кВтг (без ПДВ), для споживачів другого класу напруги – 132,11 к. за 1 кВтг (без ПДВ).

Таким чином, роздрібні тарифи для споживачів першого та другого класів напруги з наступного місяця зростуть на 5 % порівняно з тарифами грудня 2014 р.

Як повідомлялося, за 2014 р. (грудень 2014 р. проти грудня 2013 р.) роздрібні тарифи для споживачів першого класу напруги збільшилися на 27,2 % – до 103,21 к. за 1 кВтг, для другого класу – на 21,9 %, до 125,82 к. за 1 кВтг (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2014. – 28.12).

ВВП России в ноябре впервые с октября 2009 г. перешел в отрицательную область, снизившись на 0,5 % к соответствующему периоду прошлого года, сообщает Рейтер со ссылкой на Минэкономразвития РФ.

На динамику ВВП в годовом выражении основное отрицательное влияние оказало резкое снижение темпов роста обрабатывающих производств. Продолжились также тенденции сокращения динамики строительства, оптовой торговли и сельского хозяйства.

В целом, за январь – ноябрь текущего года ВВП возрос на 0,6 %.

По оценке Минэкономразвития, ВВП с исключением сезонного и

календарного факторов в ноябре снизился на 0,2 % после роста на 0,1 % в октябре. «Негативное влияние на динамику ВВП в ноябре оказали обрабатывающие производства, строительство, платные услуги и чистые налоги на продукты и импорт. Положительный вклад в экономический рост внесли добывающие отрасли, производство электроэнергии, газа и воды, розничная торговля», – отмечает ведомство.

Минэкономразвития РФ уточнило оценку экономического роста за октябрь этого года в связи с новыми данными Росстата по строительству и экспорту топливно-энергетических товаров. Динамика ВВП в октябре к соответствующему периоду прошлого года составила 0,5 %, а со снятой сезонностью – 0,1 % (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 29.12).

В Испании схвалено план підтримки трьох категорій безробітних.

Радою міністрів Іспанії схвалені масштабні соціальні проекти зі створення нових робочих місць для безробітних.

Ці проекти торкнуться насамперед таких категорій населення, як жінки, люди з обмеженими можливостями та молоді спеціалісти, сприятимуть їх працевлаштуванню.

Проекти, розроблені урядом Іспанії, крім усього іншого передбачають проведення спеціальних навчальних курсів для жінок. Реалізація проекту для людей з обмеженими можливостями дасть змогу зменшити серед них кількість проживаючих за межею бідності.

На втілення в життя розроблених проектів іспанський уряд планує виділити понад 6 млрд євро (*Інтернет-портал державної служби зайнятості України* (http://www.dcz.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=124867). – 2014. – 25.12).

Международный валютный фонд объявил о приостановке перечисления Греции финансовой помощи в связи с политическим кризисом в стране, сообщает RTE.

МВФ возобновит переговоры по поводу траншей после формирования нового кабинета министров. «Переговоры с греческими властями по реализации шестого пересмотра программы возобновятся после того, как будет сформировано новое правительство», – заявил представитель МВФ Г. Райс. Парламент Греции в понедельник не поддержал правительственного кандидата в президенты в ходе третьего и последнего раунда голосования. В стране будут назначены внеочередные всеобщие выборы в парламент.

Накануне голосования обозреватели западных СМИ прочили «второй еврокризис» в случае провала президентских выборов в Греции.

В марте-июле 2013 года, в результате продолжающегося экономического кризиса 2008-2013 годов, Греция впервые в практике мировых финансовых агентств потеряла статус развитой страны и вернулась в разряд

развивающихся стран (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 29.12).